SAYISI HER YERDE
3 KURUŞ
17 Nisan 1938
PAZAR

SON TELGRAF

Sayı: 399
En son Telgrafları ve Haberleri veren akşam gazetesi
Telefon No. 20827
İst. Nuruosmaniye caddesi.

SAĞLIK KUPONU
Bu kuponun onunu toplıyan okuyucularımız SON TELGRAF'ın birinci sınıf dahiliye mütehassısı tarafından Beşiktaşta tramvay durağında 59 numarada cumartesi, pazartesi, çarşamba günleri saat 15 ten sonra muayene ve tedavi edilirler.

ALMANYA TECRİD EDİLİYOR!

Kuvvetli İngiliz ve Fransız kaynakları siyasî vaziyetin bu safhaya girdiğini ileriye sürüyorlar

İtalyan gazeteleri Roma anlaşmasının Almanlarla olan münasebatı bozmıyacağında israr ediyorlor

● ● ● ● ●

Sıra, Fransız - İtalyan anlaşmasına geldi

İngiliz-İtalyan anlaşmasında herhangi bir devlet aleyhine hüküm var mı?

Berlin gazeteleri İtalyanın haricî siyasetinde değişiklik beklemiyorlar

Fransız Başvekili Londraya hareket ediyor

Londra 17 (Son Telgraf) — İtalya - İngiltere anlaşmasının dün akşam Romada imza edilmiş olması bilhassa Roma - Berlin mihverinin vaziyetini tekrar münakaşa ve tetkik mevzuu haline getirmiştir.

Bazı salâhiyettar İngiliz ve Fransız kaynaklarına göre bu imza ve onu süratle takib edecek olan Fransa - İtalya anlaşması Roma - Berlin mihverini sarsacak, hatta gayrifaal bir hale sokacaktır. Almanya kendi hududları içinde bir nevi tecride uğramaktadır ve siyasî vaziyet filen bu safhaya intikal etmektedir.

Deyli Telgraf muhabirile görüşen büyük Bir İngiliz dipolmatı muhabirin:

— Roma ve Berlin gazeteleri Alman - İtalyan dostluğunda yeni anlaşmaların bir tesir yapmıyacağını tebarüz ettiriyorlar..

Sualine şöylecevab vermiştir:

— Almanyanın tecridini zaman

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Fransız Başvekili Mecliste nutuk söylüyor

Son Dakika:

Yeni Anlaşmalar Yapılması Düşünülüyor

İngiliz Başvekiline atfedilen bir noktai nazar

Umumî sulh kurtuldu addedilebilir

Londra 17 (A.A.) — Evening Standard gazetesinin yazdığına göre, Başvekil Çemberlayn'in noktai nazarı İngiliz - İtalyan. anlaşması bütün Avrupada sulh ve istikrarı temin edecek geniş bir hareketin başlangıcı olduğu. mütaleasındadır.

Çemberlayn, derhal buna mümasil diğer bir takım anlaşmalara tevessül edilmesi teşebbüsünde bulunacak ve bu anlaşmalar Fransız - İtalyan ... tile başlıyacak ve bunu Almanya ile bir anlaşma takib edecektir.

Iktisad vekili Viyanadan Geldi

Bir müddettenberi rahatsız bulunan kızının tedavisi maksadile Viyanada bulunmakta olan İktısad Vekilimiz Bay Şakir Kesebir bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir. Bay Şakir Kesebir Sirkeci istasyonunda, Ticaret odası umumî kâtibi Cevad Nizami, Denizbank müdürleri ve Balkan İktısad konseyi sebebile şehrimizde bulunmakta olan İktısad Vekâleti mümessilleri tarafından karşılanmıştır.

İktısad Vekilimiz, bu akşam şehrimizden Ankaraya hareket edecektir.

Lise imtihanları hükümsüz!

Maarif Vekâleti kararını dün mekteblere tebliğ etti

Yeniden imtihan yapılmıyacak, sınıf geçme birinci yazılı ile kanaat notlarına istinad ettirilecek

Maarif Vekâletinin mekteblerdeki ikinci yazılı imtihanların hükümden iskatı hakkındaki resmî tebliği bugün okuyucularımıza bildiriyoruz.

Bu hususta evvelki gün Ankaradaki hususî şef muhabirimiz izahat vermiş ve bu havadis Son Telgraf'ın makineye verirken sütunlarında intişar etmişti.

... talebenin bir kısım imtihan suallerinden daha evvel haberdar olduklarını da kaydetmekte ve ... sebbibleri hakkında tahkikat yapılmakta olduğunu, neticenin ayrıca bildirileceğini ilâve eylemektedir.

Ankara 16 (A.A.) — Kültür Bakanlığından:

Bakanlığımızdan okullara gönderilen ikinci yazılı sınav sorularının bir kısmının talebe tarafından haber alındığı anlaşılmış olduğundan bu sınavlarda talebenin aldığı notların hükümsüz sayılması ve sınıf geçmenin birinci yazılı ile kanaat notalarına istinad etirilmesi okullara tebliğ edilmiştir. Meselenin müsebbibleri hakkında yapılmakta olan tahkikat neticesi ayrıca bildirilecektir.

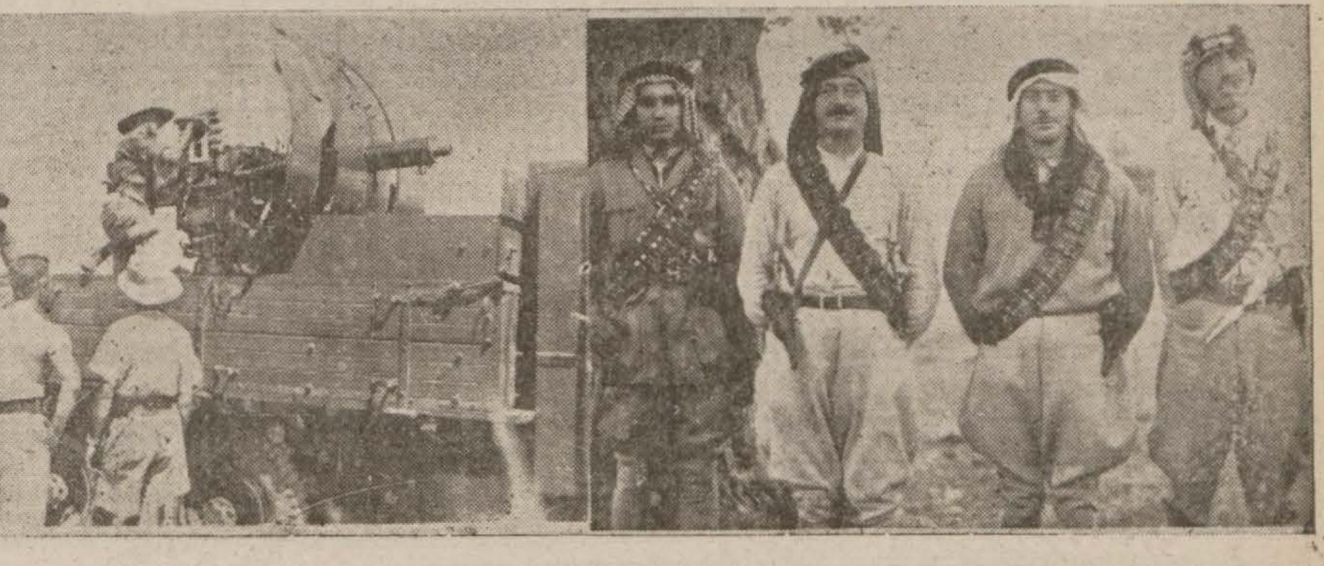

Resmin birinde Filistindeki mücahidlerin reisleri, öbüründe de mücahidlerle harbeden İngiliz zırhlı otomobillerinden biri görülüyor.
(Hususî muhabirimizin gönderdiği resimlerden)

Çin'in zaferi Japonları darda bırakıyor

Frasızlar Çinin muvaffakiyetini ehemmiyetle tebarüz ettiriyorlar

İngilizler Çin ordusuna yiyecek, Sovyetlerde tayyare veriyorlar Devamı 6 ıncıda

Sağlık Servisi

Son Telgraf okuyucuları için yeni ve büyük bir hizmette bulunmak hazırlıklarını bitirdi

iki gün sonra tafsilât neşredeceğiz..

Bir talebe gurubu

Mekteblere 10,000 e yakın Meccanî talebe Alınacak

Hükûmet bunları en Çok Ihtisas mekteblerine alıyor

İş hacmi ve çalışma yerlerile; devlet teşkilâtı gitgide genişliyen ve hergün yeni yeni sanayi mües-

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Yedinci Tıb kongresi

Ankara 7 (Telefonla) — Aldığımız malûmata göre yedinci tıb kongresi bu sene 29 teşrinievvelde Ankarada toplanacağından şimdiden hazırlıklara başlanmıştır.

Kongre 4 gün devam edecektir. Kongrenin devamı müddetince açık bulunmak üzere bir de müstahzaratı tıbbiye sergisi açılacaktır.

● ●

Ankara Tıb fakültesi

Ankara 7 (Telefonla) — Sıhhiye Vekâleti, Ankarada yapılacak Tıb Fakültesi binasının avanprojesi için hazırlıklara devam ediyor. Bu hususta en maruf cihan mimarlarının mütalealları sorulmuştur. Mayıs sonuna kadar avanprojesi tetkikatı bitmiş olacaktır.

Vekâletçe Tıb Fakültesine ilk adım olmak üzere Hamam önünde Belediyece hediye olunan arsada 150 yataklı kadın hastalıkları kliniği kısmının inşasına başlanacaktır.

Meşhur Dolandırıcı Kadın yene Sahnede!

Zehra yakayı ele verdi

İstanbulun sabıkalı kadın hırsızlarından Zehra, dün Aksarayda yeni bir hâdise yapmış, biraz sonra polis tarafından yakalanmıştır. Aksaray tramvay yerindeki şekerci Salihin dün Çarşıya indiği sırayı

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Filistinde İngilizlerle Arablar arasındaki çarpışma sürüyor

Dün gece iki üç mıntakada kanlı hâdiseler olda

Filistin ....

Kudüs 17 (A.A.) — İngiliz kuvvetleri Arabları bir pusuya düşürmüşler ve cereyan eden şiddetli musademede yirmi Arab ölmüş ve bir çok Arab da yaralanmıştır. Bu müsademe Cenine mıntakasında olmuştur

Kudüs 17 (A.A.) — İçinde altı Yahudi bulunan bir otomboile Hayfa şimalinde Arablar hücum ederek bunlardan üçünü ölmüşlerdir. Hâdiseden sonra İngiliz polisleri yaptıkları musademede de bir İngiliz polisini ağır surette yaralamışlar

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Günün Vodvili

Pazarlık iliklerimize işlemiş!

Yazan : SERDENGEÇTİ

Memleketimizde pazarlık kalkıyor. Maktu fiat usulü konacak. Malûm. Bunun olabileceğine, yani maktu .fiatın pazarlığın ervahına fatiha okunmıyacağına kimi inanıyor, kimi inanmıyor. Fakat dünkü gazetelerimizi şöyle bir toplu olarak gördünüz mü? Bütün gazetelerde bizim meslektaş muharrirler uzun uzun sütunlarla bu mesele olabilir mi, olamaz mı diye bundan bahsediyorlar. (Son Posta arkadaşımız Bürhan Cahid, (Haber) de Nurullah Ataç,(Tan) da Sabiha Zekeriyya, uzunboylu yazılar yazmışlar. Hatta muhterem Asım Us Kurunda bir de başmakale yazıyor. Şimdi ne buyurulur? Pazarlığın iliklerimize işlediğini söyliyenlerin hakkı yok mu?

İşe bakın: Hükûmet kat'î kararını vermiş, hatta kanun lâyihası hazırlanmış, pazarlığın kaldırılması takarrür etmiş!

Bizim muhterem arkadaşlar gazetelerinde bu olur mu, olmaz mı diye hâlâ uzun uzun pazarlık ediyorlar!!..

★ ★

Eğer böyle ise..

Estonyanın Talin şehrinde yapılacak Avrupa güreş şampiyonasına iştirak etmek üzere millî güreş takımımız da dün hareket etti. Bu münasebetle bir zagete ümid beslediğimiz Mersinli Ahmed hakkında garib birşey yazıyor:

— Mersinli Ahmed ya kilosunu tutamıyarak müsabadan haric kalmağa, yahud, rakiblerinden evvel kendi ağırlığile kendi kendini yenmeğe mahkûmdur!» diyor.

Allah Allah, kendi ağırlığile kendi kendini yendikten sonra biz fıkra muharrirleri ne diye gönderilmiyoruz?!.

★ ★

Psikoloji incelikleri!

Bir gazetede (muvaffak olmanın sırrı) diye hergün bir sütun yazılıyor. Dün bu esrara merak ederek şöyle bir göz gezdirdik: Hergün okuyucularına envai ruhiyat incelikleri öğreten bu muhterem zat hakikaten okuyucularına en okkalı küfürleri bu kadar meharetle sunmakta muvaffak olmanın sırrına errmşi!

Okuyucularına bakınız ne diyor:

«İnsanların çoğu sele tutulmuş ağac kütüklerine benzerler!»

Asıl şıkı nerede?

Durup dururken çoğumuza kütük küfürünü savuran bu yazının altında da şu imza var:

Psikolog!...

★ ★

Asıl şaşılacak cihet!

Okudunuz mu? Bizim Finikede kendisine hem müfettiş, hem doktor, hem hâkim ve hem de maarif müdürü süsü veren bir adam yakalanmış. Bu haberi yazan gazete bu adam için (ne yaman bir macera - perest!) diyor. [illegible] Asıl hayret edilecek cihet: Bu zat bu kadar [illegible] nereden bulmuş?!..

★ ★

İki başlı da kuzu bir şey mi?

İngiliz gazeteleri hayretle yazıyorlar: İngilterede iki başlı bir kuzu doğmuş. Kuzu her iki başını da kullanmakta, her iki ağzile de süt içmekte, her seferinde çifte çifte meselemekte imiş..

Şu İngilizler ne tuhaf adamlardır! Bu da hayret edilecek şey mi? Bizde kasab dükkânlarında bütün kuzular zaten iki başlı satılır: Hem bir başı kuzudur, o kesilmez yaşar da, öbür başı keçidir, o satılır!!.

★ ★

O da marifet mi?..

Çinde posta müvezzii olmak için lâzım gelen ağır şartları okudunuz mu? Posta müvezzii olmak için çok cesur, ayağına çok kuvvetli olmak, kilometrelerce yol yürümeğe, tehlikeli mıntakalardan geçebilmeğe kadir olmak şartmış!..

Bizimkilere nazaran Çinlilerinki de birşey mi ki?.. Zira bizde posta müvezzii olabilmek için bütün bunlardan başka bir de karnının dışındaki çantayı dolu, karnının içinde çantayı biraz boş taşıyabilmek lâzım!!..

★ ★ ..

Bir tavzih!

(Akşam) refikimizde aynen bizim yazılarımız şeklinde yazılar yazıldığını gören bazı zevatın bu yazıların bizim tarafımızdan yazıldığı zannına düştüklerini gördük. Bir suitefehhüme meydan vermemek için bilhassa dünkü Akşam refikimizde meslektaşımız Va-Nu imzasile yazılmış olan (Soğuk şakalar) ı bizim yazmadığımızı ilân ederiz.

Güzel yerlerin Fotografı Alınıyor

500 resimlik yeni bir arşiv hariç memleketlere gönderilecek

Her tarafı başka bir güzellik ve her yeri ayrı nefis bir manzara arzeden memleketimizin muhtelif köşelerini fotoğrafla tesbit etmek ve bu meyanda abidelerimizin de resimlerini çıkartarak nefis albümler halinde hariç memleketlere göndermek için faaliyete girişilmiştir.

(Turing ve Otomobil Kulübü) tarafndan idare edilen bu (fotoğraf arşivi); işini çok ilerletmiş ve (Saray) müzesile; kısmen eski eserler müzesinin ve (Süleymaniye) ve (Sultanahmed) gibi binrinci derecede camilerimizin haricî ve dahilî manzaralarından mürekkeb güzel bir kolleksiyon meydana getirilmiştir.

Ayrıca Bursa ve Edirnede de bu maksadla resimler alınmaktadır .

Şimdiye kadar çekilen resimlerin adedi 300 e baliğ olmuştur. Hepsi 500 ü geçecektir.

Bu arşiv tamamlandıktan sonra çoğaltılarak hariç memleketlere gönderilecek ve bu suretle ecnebilere yurdumuzun güzellikleri gösterilecektir.

Islâh olunmıyan Fırınlar

Fennî şekilde olmıyan fırınlar, 1 Haziranda kapatılacaktır

Muhtelif yerlerdeki fırınların vaziyeti tetkik olunmuş ve bunlardan birçoklarının sıhhî ve fennî şartları haiz olmadıkları görülmüştür. Bu gibi fırınların ıslahı için sahiplerine 1 hazirana kadar müsaade verilmiştir.

Bu mühletin hitamında, fennî şekilde bulunmıyan ve ıslah olunmıyan fırınların mahallî Belediye reislikleri tarafından kapatılması kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan şehrimizdeki fırıncıların birleşerek büyük kooperatifler halinde çalışmaları hakkındaki tasavvur da, bugünlerde tekrar canlanmaktadır.

3 aylıklarını Alamadan Ölenler

Maaşların varislerine verilmesi dün emredildi

Aldığımız malûmata göre, üçaylıklarını almadan ölenler hakkında dün Maliye Vekâleti tarafından alâkadarlara yeni bir emir verilmiştir.

Bu emre göre, üç aylıkların verilme zamanının gelmesinden sonra, bu paralarını alamadan ansızın ölen ve ya eskidenberi duçar olduğu hastalıktan kurtulamıyarak .vefat eden tekaüd ve yetimlrin varislerine bu üç aylık istihkak ve maaşları tamamen tesviye olunacaktır.

İki Tevkif !.

Dün Adada; Küçük San'atlar kanununa muhalif hareket eden bir adam yakalandı

Heybeliadada oturan İlya isminde ecnebi tebaalı bir adam küçük san'atlar kanununa aykırı hareket ettiği için mahkemeye verilmiş ve duruşmalar dün Sultanahmed üçüncü sulh mahkemesinde yapılmıştır.

İlk duruşma neticesinde bu hareketinden dolayı Türk ceza kanununun küçük san'atları Türk tebaalılara hasreden maddesinin müeyyidesine gör 10 gün hapse mahkûm edilmiştir.

Gene ayni mahkemede duruşması yapılan kurşu nhırsızı Mahmudun da muhakemesi bitirilmiş, Mahmudun iki ay müddetle hapsine hükmedilmiştir.

Mahmud derhal tevkif edilerek hapisaneye gönderilmiştir.

Çok seyyahat Ediyoruz

Memleketimizden hariç memleketlere seyahate gidenlerin adedi; her sene artmaktadır.

Şehrimizden bu son yıl da, geçen seneye nazaran daha fazla harice giden olmuştur. Hastalık, ticaret ve tenezzüh gibi muhtelif sebeblerle Avrupaya seyahat eden vatandaşlarımız birinci derecede (vapur) u ve ikinci olarak da (tren)i tercih etmektedirler. Bu ara; otomobille seyahati ihtiyar edenlerin de yekûnu çoğalmıştır.

Ezcümle; geçen sene otomobil sahibi vatandaşlarımızdan yalnız (55) i hariç memleketlere otomobillerile seyahate çıkmışlarken bu son yıl içinde şehrimizden Avrupa şehirlerine giden seyahat otomobillerinin adedi (107) ye baliğ olmuştur.

Sinanın Tekmil eserleri Kurtarılıyor

1500 liralık yeni bir tahsisat istendi

Şehrimizde olduğu gibi; diğer yerlerde de yüce dâhi «Mimar Sinan» ın birer san'at abidesi halinde duran bütün eserlerinin yeniden tamir olunması kararlaştırılmıştır.

Bu cümleden olmak üzere Tunadan Tebrize kadar olan ve büyük asfalt yol üzerinde bulunan eserlerinden turistlerin alâkasını çeken «Babaeski» camiinin minaresi ve gene Sinanın eseri olan «Lülebur gaz» camii de mükemmelen tamir olunmuştur «Çorlu» daki Sinan eseri olan cami de «Millî bir kütüphane» haline konmaktadır.

Ayrıca Havzadaki Sokullu Vezir Mustafa Paşanın Mimar Sinana yaptırdığı cami ve hamam da kurtarılacaktır.

Bütün tamır işleri bu yıl içinde ikmal olunacaktır. Bu maksadla yeniden 15,000 liralık bir tahsisat istenmiştir

Bir yılda 166 otomobilli seyyah geldi..

Turistler için hududda (20) bin liralık otel yapılacak

Her sene adedi artan bu seyyahlara yeni kolaylıklarda gösteriliyor

Memleketimize otomobille gelen seyyahların adedi, seneden seneye tezayüd etmektedir.

Bilhassa; Balkanlar yolile İstanbula gidip gelenlerin adedi; bu sene; geçen yıla nazaran daha geniş bir ölçüde olmuştur.

Bu sene şehrimize; tam (166) otomobilli seyyah gelmiştir ki bu rakam; geçen yıldan 60 tane fazladır. Alâkadarlar, bu adedin daha ziyade artırılması için icab eden her kolaylığın yapılmasını kararlaştırmışlardır.

Memleketimize (Kapukule) gümrüğünden giren bu turistlere gerek gümrükte gece ve gündüz işlerinin görülmesi ve gerek hududumuzdan şehrimize kadar bütün yollarda kolaylık gösterilmesi temin olunmuştur.

Ayrıca Edirnede tevakkuf eden turistlere benzin tedariki ve bankadan döviz mübadelesi için yerler açılmıştır.

Ayrıca orada uzun müddet kalanlara şehri gezdirmek üzere memurlar tayin olunmuş ve kendilerine verilmek üzere turist yolunu gösteren krokileri havi, türkçe, fransızca, ingilizce prospektürler de hazırlanmıştır.

İstanbul - Londra yolunun büyük bir kısmını teşkil eden; İstanbul - Lüleburgaz şosesinin açılması otomobilli seyyahların artmasında büyük bir âmil olduğundan bu beton asfalt yolun bu yıl, Edirne ve hududa doğru vardırılması artık; bir gün işidir. Ayrıca (otomobilli seyyahlar) için hududa yakın bir yerde veya Edirnede büyük bir (Turizm oteli) inşa olunması kararlaştırılmıştır. (20) bin liraya başarılması mümkün olan bu iş için; Trakya Umum Müfettişliği ve Nafıa Vekâleti meşgul olmaktadırlar.

939 da Hududa Dayanıyoruz

İstanbul-Londra asfalt yolunda bu yıl bir (seyahat bürosu) açılacak

İstanbul - Londra büyük asfalt yolunun yeni kısmlarının inşasına büyük bir hızla devam olunmaktadır.

Yurdumuzda ilk asfalt olan ve 180 kilometroluk kısmı tamamlanan bu yol; bu yıl içinde Edirneye varacak ve bu kısım; büyük merasimle açılacaktır.

Ondan sonra, yolun hududa dayanan kısmı da; 1939 da muhakkak tamamlanmış olacaktır.

Bu yolun tamamlanması; memleketimize Avrupadan kesif bir turist akınına vesile olmaktadır. Bu yaz mevsiminde, yol üzerinde en münasip bir mahalde seyyahların her türlü ihtiyaçlarını karşılamak üzere yeni bir büro açılması da kararlaştırılmıştır.

Ayrıca asfalt yolun ve diğer şoselerin iki sırasında başlanan (ağaçlandırma) faaliyeti; bu mevsimde de büyük bir hızla devam edecek; bu suretle her taraf yemyeşil olacaktır

Bu yol güzergâhında 937 içinde ve şu son 4 ayda ilâveten yapılan yeni göçmen köyleri, mahalleleri kırmızı kiremitleri ve temiz beyaz badanalarile Trakyaya yeni bir ruh ve çehre vermektedirler

Sokaklara Yeniden levhalar Konuyor

Köylere giden yollarda istikamet levhaları asıldı

Geçen sene belediyece yapılan sokakbaşı levhalarının bir kısmını değiştirmek, ve köşe levhası bulunmıyan sokaklara da yeniden levha konmak için verilen kararın tatbikına başlanmıştır.

Bu iş için kırmızı renkte 20X40 eb'adında çinko levhalar sipariş edilmektedir.

Şimdiye kadar yapılan yeni levhalardan mühim bir kısmının teslim muamelesi bitmiş olduğundan ilk iki grup sokak levhalarının talikına başlanmak üzere bulunulmaktadır.

Diğer taraftan Anadolu yakasında, bilhassa Üsküdar cihetinde merkezdeki yollara levha konmak ve köylere giden bütün yolların istikamet ve isim levhalarile levhalandırma işine başlanmıştır.

Çocuğun en çok sevdiği şeyler annesi, güneş, su ve temiz havadır. Bunları her gün çocuğa her gün veriniz.

İnsan duygularının en tatlı ve en yücesi şefkattir Çocuk, şefkatin yer yüzünde örneğidir.

● ●

Çocukları fenalıklardan korumak her insanın vazifesidir.

Günün Olayı

Güzel San'atlar Akademisindeki Resim sergisi

Yazan : SUAD DERVİŞ

Dün Güzel San'atlar Akademisinde Akademi profesörlerinden Leopold Levinin sergisi açıldı.

Sergiye İstanbul münevverleri nin büyük bir kısmı davet edilmi[ş] bulunuyordu.. Sergi salonu biraz ışıksız olmasına rağmen - belki bu sebebna, günün yağmurlu oluşu sebeb dir- Çok güzel, çok muntazam ve tam genişti. Duvarlarda ressamın bir levhasından diğerine geçerken bulunan boş yerler bir an için bile olsa gözleri dinlendiriyor, levhaların renk, çizgi ve mana motifleri başlarda birbirine karıştırmıyordu.

Resimleri hepimiz bir sergi açılma merasiminde nekadar iyi seyredeblirsek öyle seyrettik. Yani şöyle bir gözden geçirme .kabilinde bir şey oldu.

Ve bu şöyle bir görüşten aldığımız intıba san'atkârın yüzde yüz lehine değilse bile yüzde seksen leyhine değildir.

Ressamın san'atkâr .hayatının muhtelif devirlerine, muhtelif aramalarına makes olmuş bulunan bu resimler ressam arkadaşlarımızın da tekidile tekniği kuvvetli olan eserlerdir.

Bütün bu eserlerde içi lirizm dolu, yumuşak ve kadın bir ruh tatlılığı var.. Çizgiler. ve bilhassa renkler gayet güzel mısralara benziyor.. Bütün bu eserler güzeldir. Fakat içlerinde -kıymetç- monumantal olanını ilk bakışta göremedik..

Leopold Levi hiç şüphesiz ki iyi resamdır. Amma çok iyi mi?.

Bunu bugün söyliyemiyeceğiz.

Esasen bir ressam için bir musikişinas için, bir edib için lâaletta yin bütün san'atkârlar için iyi, hatta çok iyi olmak büyük bir rüt[be] sayılamaz..

En iyi.. En iyiden daha iyi. Ve onun da fevkinde olmak.. İşte hakiki san'atkârın ulaşmağa mecbur olduğu.. .Ölmezlere karıştığı merhale burasıdır.

Biz bugün Güzel San'atlar Akademisinde güzel ve iyi san'at eserleri gördük. Onlar hakkında tam manasile bir fikir edinmek için sergi[nin] tenha bir gününde bir kere daha oraya gitmemiz, onu görmemiz ve teşhir edilen resimler arasında en iyi olanını ve en iyinin daha fevkinde bulunanı mı seçmeğe çalışacağız.

Çünkü san'ata karşı duyduğu aşkla çok zengin olmıyan Türk milletinin maddî büyük fedakârlıklarla Avrupadan getirttiği hocalar -san'at hocalarımızın- .mutavassıt olmağa, hatta şöyle iyi san'atkâr olmağa hakları yoktur.

Biz memleketimizde onların en iyilerini görmek isteriz.

Bir Öğüt

En modern silâh fakat kullanması bilmiyoruz

Türkiyenin en kuvvetli radyo istasyonu kuruluyor. Gazeteler yakında Ahimes'udda bu .istasyonun açılma töreninin yapılacağını bildiriyorlar. İstasyon, dünyanın her tarafında en net ve yazılı ifadesile dinlenebilecekmiş. Bu Türk tekniği ve büyük bir eksiğin giderilmesi bakımından yüksek bir gurur vesidir. Ayni zamanda, bu istasyon silâhlı Türkiye en modern silâhlardan birini daha mevcudlarına ekliyerek mihnetle kazanmış oluyor. Ancak, bu en modern silâhı kullanmak hünerinden henüz mahrum bulunduğumuzu .söylemek de yerinde olur. Verdiği musiki nağmesinde bile millî kültürü yayan ve bi[r] konuşmalarını millî davalarına göre ayar eden istasyonların bu tekniklerini de eğer kendimize rehber edebilir ve Etimes'ud antenlerini o biçimde çalıştırabilsek işte o vakit biz de radyo davamızı hem kuvvet[li] istasyon, hem kuvvetli silâh ha[lin]e halletmiş olabiliriz.

Bürhan Cevad

13 ve arkadaşları

Almanya, İngiltere, Fransa ve Rusya hizmetinde bulunan dört casusun, asrî casusluk hakkındaki ifşaatı

YAZAN : PİYER PİKAR — 11 — ÇEVİREN : F. S. İSTANBUL

Hizmetçilerden birisi, aradaki kapıyı kapamayı unutmuştu. Konuşulan sözler tamamiyle işitiliyordu.

Genç bir kadın, dostuna kendisini yalnız bırakıp gitmemesini rica ediyor, yalvarıyordu. Kocasından ayrılmıştı. Kendisine tesadüf etmekten korkuyordu:

— Yalnız ne yaparım!...

Diyordu. Erkek:

— İmkânı yok, konferansta behemehal bulunmam lâzım.. Üç gün sonra geleceğim. Merak etme, mademki o kadar korkuyorsun, otelden dışarı çıkma...

Muhavere bitmişti. Derin bir sükût hüküm sürüyordu. Beş dakika sonra yeniden konuşmıya başladılar:

— Fakat, sevgilim... Hiç olmazsa z... niçin gittiğini söyle. İtimadın yok mu bana?...

— Sevgili Nanet, senin bunlara aklın ermez. Komisyonda âzayım.. Mühim bir içtima var, her halde bulunmak mecburiyetindeyim. Yeni ihtira olunan bir şey tetkik ve tecrübe edilecek. Gitmemek imkânsız. Hem ne merak ediyorsun. Üç gün sonra buradayım. Otelde de kalacak değilim...

— Ya nerede kalacaksın?...

— Gizli kulüpte.. Yerlerimiz hazır...

— Park sokağındaki 14 numarada, o köhne evde değil mi?

Muhaverenin sonu dostane sözlerle devam etmişti.

Miralay, ertesi gün İngiliz konsoloshanesine gitti. Ve şifreli bir telgrafla Z... sefareti ataşemiliterine haber verdi. Bu suretle vatanına pek büyük bir hizmet etmiş oldu.

GİZLİ KULÜP

En muktedir ajanlarımızdan Dun tesadüfen Z... de bulunuyordu. Derhal faaliyete geçti. Park sokağında, 14 numaralı kulübün yanındaki evde bir oda tuttu.

Bir aralık çatıya çıktı. Ve kulübe geçebilmenin kolay olduğunu anladı.

Kulüpte henüz kimseler yoktu. Saat 24 e doğru toplanmıya başladılar.

Dun, kulübün kapısını çaldı. Hizmetçiye:

— Ev sahibini görmek istiyorum.

Dedı. Hizmetçı güldü ve şu cevabı verdi:

— Burası ev değil, kulüptür

Bu sırada Dun içeri girmişti. Hizmetçiye ziyaretinin sebebini anlattı:

— Büyük bir lâmba fabrikasının mümessiliyim. İşlerim çok bozuk gidiyor. Mevcut mallarımdan birçoklarını yok pahasına elden çıkarmak istiyorum. Pek lüks lâmbalarım var. Vaziyetimi belli etmemek için bizzat kendim satıyorum..

Dedi. Cebinden bir kataloğ çıkardı. Ve hizmetçiye 250 mark değerinde güzel bir lâmbayı gösterdi:

— 30 marka bırakırım. Size de...

— Doğrusu çok ucuz. Belki mösyöler alâkadar olurlar. Bekleyiniz, biraz rica ederim...

Hizmetçi gitti ve az sonra «sivil» bir adamla geldi. Halinden zabit olduğu derhal anlaşılıyordu.

— Buna benzer daha başka lâmbalarınız var mı?

— Üç tane kaldı.

— Pek âlâ saat yirmi üçe kadar getırebilirsiniz...

— Peki, mösyö..

Bir taksi Fabrikaya 600 mark... Dun kalenin anahtarını elde etmiş oldu.

Fabrikadan bir araba ile kahvelerden birine gitti Sonra, bir taksi aldı 14 numaraya geldi Lâmbaları bizzat yerlerine koymasını söylediler. Bunlardan biri alt kata, ikisi de içtima salonuna takılacaktı.

Bu salon birinci katta idi. Dun entalasyona başladı Pek yavaş çalışıyordu Tellerden birisini boş bıraktı Vakit gecikmişti Ertesi gün gelip tamamlamayı teklif etti Zabit:

— Pek âlâ. dedi Fakat yarın değil, öbür gün geliniz. İşte 90 marklık bir çek Lâmbaların bedeli..

Dun çeki aldı. İki gün sonra geleceğini söyledi. Kulüpten ayrıldı.

CASUSLUKTA MİKROFONUN FAYDASI

Dun istediğini yapmıştı. Evine gitmek için havanın iyice kararmasını bekliyordu. Bu sırada, sefaret ataşemiliterini buldu, kendisine bazı şeyler söyledi.

Ertesi gün, Park sokağındaki eve yerleştim. Dun; meseelyi ve ne yapacağımı anlattıktan sonra gitti.

Erkenden, çift ve uzun bir tele bağlı bir mikrofonu hamilen yandaki evin, yani kulübün damına çıktım. Arkadaşımın tarifi veçhile konferans salonundaki şöminenin bacasını bulmakta müşkilât çekmedim. Mikrofonu yavaşça aşağıya indirdim. Birkaç dakika sonra salondan geçen birisinin konuştuğunu duydum ve ona göre ayar ettim, bacaya bağladım. Saat, sabahın sekizi idi. Odama gelince, fotograf makinemi aldım. Pençereden kendimi göstermeden 14 numaraya gelen dokuz kişinin fotograflarını çektim.

Saat dokuza doğru yeniden çatıya çıktım. Biraz geç kalmıştım. Konferansın başlangıcını işitemedim. Fakat niçin toplandıklarını anladım.

(Devamı var)

Gençlik ve yurd

Yüksek tahsil gençliği yurdun her köşesini tanıyacak

Umumî müfettişler Üniversitelileri davet ettiler.

Günden güne güzelleşen ve büyük bir mamure haline sokulmasına çalışılan Edirnedeki son umran hareketlerini her vatandaşın görmesi ve anlaması için buraya (tenezzüh seferleri) yapılması kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan Trakya Umum Müfettişi General Kâzım Dirik; yüksek tahsil gencliğinin de vatanın garb köşesinin bu baş şehrini görecanlı hareketlerine sahne olacaktır. Bu arada Liseden yetişenlerle beraber Edirneye gitmeğe hazrlanan 35 kişilik bir de İstanbul spor kulübü müntesipleri vardır. Ayni gün Edirnede büyük bir atletizm bayramı tertib edilmiş ve bütün Trakya bölgesi spor müntesipleri davet edilmiştir. Bu arada İstanbulun en meşhur boksörlerinin de hazır bulunması temin edilmiş ve hâlen Diriğin misafiri bulunan Tekirdağlının da bir maç yapması düşünceler meyanına girmiştir.

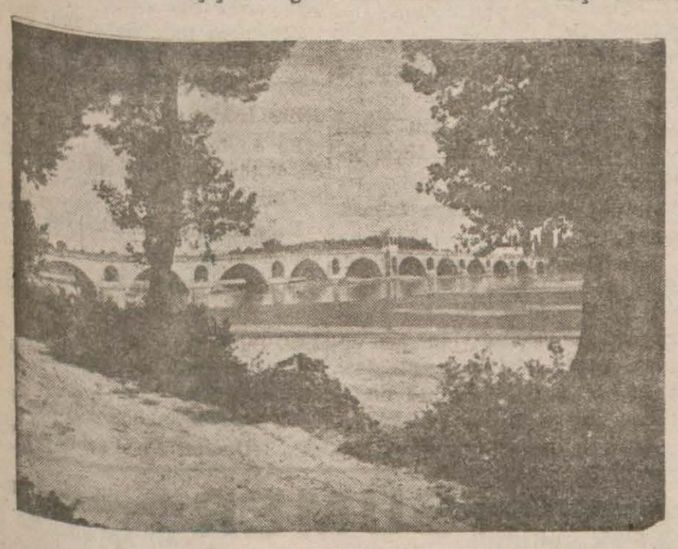

Edirnede Meriç Köprüsü..

bilmeleri ve oradaki zengin, kıymetli abidelerden, tarihî eserlerden istifade edebilmeleri için; onları kafileler halinde Edirneye davet etmiştir.

Ayni suretle; Üçüncü Umum Müfettişlik te genclerimize, şark şehirlerini, oradaki ayrı ve hususî âlemi tanıtmak ve uzak doğu bölgesine İstanbullu gencleri alıştırmak üzere onları Trabzon - Erzurum ve havalisine çağırmaktadır.

Bu seyahat Üçüncü Umum Müfettişlik merkezi olan (Erzurum) a kadar uzatılacaktır.

Üçüncü Umum Müfettişlik merkezi olan Erzurum) a kadar uzatılacaktır.

Haber aldığımıza göre Trakya Müfettişi General Kâzım Diriğin davet seyahatlerinin birincisi de; bugünlerde yapılacaktır.

Ekserisi yüksek tahsil genci olan (Edirne Lisesinden Yetişenler Cemiyeti) azaları General Kâzım Diriğin davetine icabet ederek 21 nisan perşembe akşamı 50 kişilik bir kafile halinde Konvansiyonel trenile Edirneye gideceklerdir. 22 nisan günü, bu kafile; yüce generalın misafirleri olarak Edirnenin eski eserlerini ve güzel san'at muhitini gezecekler ve o akşam Halkevi salonunda cemiyet namına büyük bir müsamere verilecektir. 23 nisan günü merasime iştirak edilecek ve Cemiyet Umumî kâtibi Arif Payas millî bayram mevzuuna temas eden bir söylev verecektir. Kafile o akşamki Konvansiyonelle İstanbula döneceklerdir.

Bu suretle; 23 nisanda Edirne büyük bir münevverler kütlesinin

Çocuk bir cihandır.

Vatan çocukların, çocuk vatanındır. Onları vatan kadar sevgili tutunuz.

● ●

Çocuğu sevlyorsanız çocuk haftasında ona yardım ediniz.

Bir çocuk kazanmak vatanın değerli bir köşesini sağlamak demektir. Buna çalışan Ç. E. Kurumuna yardım ediniz.

DIŞ SIYASA

Roma müzakereleri Ve Almanya

Roma, diplomasi faaliyeti itibarile bugünlerde çok hararetli bir merkez oldu. İngiliz elçisi ile İtalya Hariciye Nazırı müzakerelerini nihayet neticelendirmiş oldular. Roma müzakerelerinin çabuk neticelendiğini söyleyenler, bunu, tahminin fevkinde bir sür'atle neticelenmiş görenler var. Fakat İtalya ile İngiltere arasındaki ihtilâflar, şimdi varılan neticelere dair gelen malûmatı az çok dikkatle okurken pekâlâ farkediliyor ki öyle çok esaslı birtakım aykırılıklar değildir. 935 senesi yazındanberi Roma ile Londra arasında Habeşistan seferi dolayısile, çıkan ihtilâfın bıraktığı izler iki arada bir küskünlük bırakmıştı. İki taraf matbuatının biribirlerine hücumları hâlâ unutulmamıştır. Fakat bu küskünlük daha ziyade hissiyat ve hassasiyet meselesi olduğu, yoksa hesab ve karşılıklı menfaatler üzerine kurulması lâzımgelen devletler münasebatında dargınlığın yeri olmıyacağı bu tecrübe ile de görüldü.

Romanın diplomasi faaliyet merkezi olduğunu gösteren yeni bir keyfiyet te oraya tayin edilmiş olan Alman elçisinin gelir gelmez, usul ve teşrifata müteallik işleri derhal bitirilerek itimadnamesini de vererek vazifesine hemen başlamş olmasıdır.

Roma müzakerelerinin belki de tahmin edildiğinden az bir zaman zarfında bir neticeye bağlanmış olması İngiliz diplomasi faaliyetinin hesabına bir kâr sayılmaktadır.

Habeşistanın İtalya tarfından alındığını er geç Frnsa da tasdik ettikten sonra Paristen Romaya İtalyanın istediği tarzda yazılmış bir itimadname ile derhal bir elçi gönderileceğine şübhe etmemeli... Usul ve teşrifata teallûk eden bu nokta da Roma ile Paris arasnda böylece halledildikten sonra esaslı müzakerelere girişilecektir.

Görülüyor ki Roma, hararetli bir diplomasi faaliyetine sahne olmaktadır.

Alman elçisinin Romaya gelir gelmez hemen işe sarılmış olması ise İngilizlerin nazarıdikkatini celbetmekten geri kalmamıştır. İngiliz - İtalyan müzakerelerinin neticelendiğini, Fransız İtalyan müzakerelerinin de başlıyacağını düşünen Alman diplomasisi yeni vaziyetler karşısında lâkayıt bir seyirci gibi kalmıyacağını gösteriyor demektir.

.Ahmed Rauf

Demiryollarında

Tehlike fişekleri kullanılacak

Devlet demir yollarında; muhtemel kazaların önüne geçmek için ve bozuk olan hat kısımlarının makiniste haber verilmesi maksadiyle yeni bir usulün tatbikine başlanılmıştır.

Bu usulle hatların bozuk kısımlarına, birkaç yüz metre evvelinden fişenkler konulmakta ve hareket halinde olan tren, o kısma yaklaşırken otomatik bir şekilde kendiliğinden patlıyan fişenkler. ârızayı makiniste haber vermektedir.

Şehrin temizliği İçin 20 bin lira Ayrıldı

İstanbulun temizliği için temizlik işleri müdürlüğü yeni vesait satın almağı kararlaştırmıştır.

Ayni zamanda; bu yaz mevsiminde temizlik işleri amelesinin sayısı da arttırılacak ve bilhassa Büyükada, Heybeli, Burgaz, Kınalıada ve Boğaziçi köylerine fazla miktarda temizlik işleri amelesi gönderilecektir.

Bütün bu yeni ve eski temizlik işleri için şehir meclisinin evvelki günkü içtimaında temizlik işleri müdürlüğü bütçesine yeniden 20 bin lira tahsis olunmuştur.

Diğer taraftan, temizlik işleri müdürlüğü; mahallelerdeki sabit çöp kutularının kaldırılmasını kararlaştırmıştır.

Bu kutuların yerine; daha faydalı olan küçük ve seyyar çöp arabaları konacaktır.

Üniversite İmtihanları için Kur'a çekildi

Üniversitede fakültelerin imtihanları için çalışmalara başlanmıştır.

Bu seneki imtihanların geçen seneki imtihanlardan daha farklı neticeler vereceği umulmaktadır. Hukuk fakültesinin imtihanlara başlarken her sınıfta yapılan eleme imtihanları için dün Üniversitede toplanan heyet kur'a çekmiştir.

Bu kur'ada birinci sınıf eleme imtihanlarına esasiye, ikinci sınıfa ceza, üçüncü sınıfa da hukuk felsefesiyle başlamak isabet etmiştir.

Eleme imtihanları yazı ile olduğundan bu imtihanların yapılacağı muayyen günlerden sonra neticeleri tetkik edilecek, bunlarda muvaffak olanlar öteki imtihanlara iştirak edebileceklerdir.

Açık İş ve Memuriyetler

1 daktilo, fen memurları, 2 doktor, 1 kâtib alınacak

Dahiliye Vekâleti hukuk muşavirliği için 60 lira ücretle bir daktilo aranmaktadır. Arzu eden bayanların bu ayın 18 ci gününe kadar Ankarada Dahiliye Vekâleti hukuk muşavirliğine müracaat ederek isimlerini kaydeddirmeleri ve 19 uncu günü sabah saat 10 da yapılacak imtihana girmeleri icab etmektedir.

İskân umum müdürlüğü tarafından muhtelif vilâyetlerde iskân işlerinde çalıştırılmak üzere 150 lira ücretle fen memurları alınacaktır. İstiyenlerin bir an evvel Sıhhat Vekâletine müracaatları lâzımdır.

Kayaş ve Küçük Yozgad da vazife görmek üzere 2 doktor istenmektedir. Arzu edenlerin bu ayın 20 ci günü Ankarada Askerî fabrikalar umum müdürlüğüne baş vurmaları lâzım gelmektedir.

Yazısı düzgün, daktilo bilen ve orta mekteb derecesinde tahsili olan bir erkek kâtib lâzımdır. İstiyenler İstanbulda (Gelenbevi orta mektebi müdürlüğü) ne müracaat etmelidirler.

Çekoslovakya

Almanyayı nasıl durdurabilir?

Orta Avrupa hala heyecandan kurtulmuş değildir.

Avusturya, malûm şekilde Almanyaya geçti. Eski koca Avusturya İmparatorluğunun Umumî harbden sonraki küçülen bakiyesi bugün artık Almanyanın bir eyâleti olmuştur. Bu emrivâkiin üzerinden bir ay geçti. En son olarak bütün Almanyada halkın reyine müracaat suretile ve «evet» cevabile Avusturyanın Almanya ile birleşmesi teyid ve tasdik edilmiş oldu.

Bu hâdiseleri her gün gelen telgraflarla takib etmek kolay. Fakat artık alışılan bir tabir ile «pilebisit» denilen bu rey toplamak işi olup bittikten ve Almanya ile Avusturya birleştikten sonra acaba neler olacak? Bu sualin cevabını değme kâhinler bulup vereceğe benzemiyor. İstikbal, yani orta Avrupada ne olup biteceği keyfiyeti o kadar karışık ihtimallerle dolu!..

Almanyanın bundan sonra nasıl bir hareket yapacağı meselesile meşgul olan memleket bir değil, iki değil... Almanyaya uzaktan yakından komşu olan memleketlerin şımdi düşündüğü şey, yeni bir emrivâki karşısında kalıp kalmıyacaklarıdır.

Yeni gelen Avrupa gazetelerinden elde edilen malûmat, bu husustaki endişeleri etrafile göstermektedir. 10 Nisan pazar günü Almanyada pilebisit yapılırken Çekoslovakyadaki Almanlar şayanıdikkat bir sükûn göstermişler, sanki Almanya ve Avusturyada o gün ne olduğundan haberleri yokmuş gibi kendilerini tutmuşlardır. Hulâsa şayanıdikkat bir sükûn ve intizam Berlinin Prag hükûmetine teminat verdi. Almanyanın Çekoslovakyaya karşı hiç bir taarruz emeli beslemediğini bildirdiği unutulmamıştır. Onun için Çekoslovakyadaki Almanların 10 nisan günü almış oldukları vaziyeti izah etmek o kadar zor değildir. Fakat Pragdaki Çekoslovaklar bu husustaki değil nikbin olmağa, belki de bir takm hulyalara kapılmağa hiç yer olmadığını söylüyorlar. Alman teşkilâtı tarafından Çekoslovakyadaki Almanlara lâzum gelen talimat verilerek 10 nisanda hiçbir taşkınlık yapılmaması tenbih edilmiş ve buna riayet olunmuştur. Lâkin buna bakarak ilerisi için bir takım ümidlere kapılmakta ihtiyatlı bulunmak lâzımdır; diyorlar. Çekoslovaklar son günlerde bir takım Paris ve Londra gazetelerinin neşriyatına çok müteessir oldukla rını saklamıyorlar. Bu neşriyat bir taraftan Çekoslovakya tarafını tutmakla beraber artık Çekoslovak meselesinden İngiliz olsun, Fransız olsun garb efkârı umumiyesini bıktırmak, usandırmak neticesini vermektedir. Sonbaharda -daha Hariciye Nazırı olmamıştı- Lord Halifaksın İngiltereden kalkarak Almanyaya gitmesi üzerine Avrupanın bir kısım matbuatı Avusturyanın Almanya ile birleşeceğini, orta Avrupa işlerinde İngilterenin seyirci kalacağını ortaya atmamış değillerdi. Bu kabil neşriyat ise efkârı umumiyeyi emrivakie karşı az çok hazırlamıştı. Şimdi gene buna benzer neşriyatta bulunulması Prag mehafilinin çok gücüne gidiyor; diyorlar.

Romadan verilen malûmat da 10 nisan plebistinin Bükreş mehafil ve matbuatında bir takım düşüncelere yol açtığını göstermektedir.

Almanya bundan sonra ne yapacak? Gayriihtiyari, zihinlere gelen sual budur. Romanyanın eski başvekillerinden ve pek ileri gelen ilim adamlarından Padensor İorganın çıkardığı Lumen Komeneska gazetesinin yazdığı birkaç cümle var ki bu hususta az manalı değildir. Bu gazete diyor ki:

«İlk olarak Vatikan hareket etti. Diğer devletlere gelince: bunların gösterecekleri aksülâmel hareketi ne olacağı meçhuldür. Yalnız Fransa anlatmak istiyor ki sulhu müdafaaya karar vermiştir. Pragda son zamanlardaki yeni teşebbüslerile kendisinin sulhu müdafaaya ve mevcud vaziyeti yeni bir takım emrivakilere karşı korumağa karar vermiş olduğunu göstermiştir. Almanya eğer 10 nisan plebistinden sonra yeniden bir takım emrivakiler yapmak isterse Fransa buna karşı kararını anlatmıştır.

Orta Avrupadaki endişeler ortadan kalkacağa hiç benzemiyor. İstikbalin ne hal alacağı suali Çekoslovakyada zihinleri kurcalayıp durmaktadır. Almanya ile Avusturya artık böyle kat'i bir surette birleştikten sonra Almanyanın daha başka ne gibi emrivakiler yapacağı düşünülürken bugün ortada görülen sükûnun pek nisbî birşey olduğu unutulmamaktadır.

İstanbul Berberleri Rey veriyorlar

İstanbul berberleri, pazartesi toplanarak reylerini verecekler ve cemiyetlerinin yeni idare heyeti âzalarını intihap edeceklerdir.

Bu seferki intihapta birinci çalışma yılını bitiren âzanın nısfı, kur'a ile çıkarılacak ve yerine yenileri seçilecektir. Esnaf cemiyetleri arasında; idare heyeti ile bir kısım âzaları beyninde ara sıra ihtilâflar çıkan teşekküllerden biri de bu kurum olduğundan berber esnafı intihabın neticesini merak ve alâka ile beklemektedir.

Kendileri için en nafi faaliyeti gösterecek esnafın idare heyetine iltihakını beklemektedirler.

HALK FİLOZOFU

Yaş mes'elesi

Yaş, üstüste biriken senelerin insan ömrü üzerine yaptığı savlete derler. Onun içindir ki çok yaşamış insanlara «yaşlı» deriz. Vaktinde evvel yaşlı görünen insanlar olduğu gibi görünüşünde yaşını saklıyan herdem tazelere de .vardır. Gencken ağaran saçlar, .dökülen, çürüyen dişler ve fazlaca şişmiş göbek, hemen bir genci bir kaç yaş daha ihtiyar gösterebilir. Buna mukabil «bildim bileli budur» dediğimiz insanlar da pürüzsüz yüzlerile, iyi taranmış simsiyah saçlarile hergün fırçalanmış tertemiz ve çene kemiğinde kökleri sapsağlam, inci gibi dişlerile kendilerinden on, on beş yaş küçük olanlarla hemyaşıt görünürler. Bu, insan mimarisinin garib bir tecellisinden başka birşey değildir.

Hayatında hiç zelzele görmemiş olan öyle kunt yapılı insanlar vardır ki onlar şebabı ebediye mazhar olmuş bahtiyarlardır. Ona mukabil dağdağai hayatla yıpranmış olanlar yüzlerindeki keskin çizgilerle, kırışıklıklarla, saçlarına vaktinden evvel düşmüş aklarla, biraz bükülmüş amudufıkarisile on yaş .daha ihtiyar görünebilirler.

Eskiden kadınların yaşları otuzdan yukarı çıkamazdı. Yaş meselesine ötedenberi kadınların erkeklerdn fazla ehemmiyet verdikleri malûmdur. Hatta dişleri dökülmüş öyle kocakarılar .görmüşüzdür ki sorulduğu zaman ellisinde olduğu halde hâlâ otuz ikisini geçmediğini iddia ederek kendilerini gülünc olmaktan kurtaramazlar.

Kadınlar için bir dereceye kadar mazur görülebilecek olan bu yaş saklama âdeti şimdi daha geniş bir suretle taammüm ederek erkeklere de sirayet etmiş bulunuyor. Geçen gün bir arkadaşım, saçında ve sakalında bir tek beyaz bulunmıyan muhterem bir zatla görüşürken kazara «pirifanı» .tabirini kullanmış muhterem zat da fena halde köpürmüş «bir adamın nüfus tezkeresine bakmadan ihtiyarlığına hükmetmenin münasebetsizlik» olduğunu söylemiş.

Bu zatın hakkı olabilir. Belki de o kadar yaşlı değildir. Fakat yaş nüfus tezkeresile tayin edilen birşey olmaktan artık çıkmıştır. Zira yaş hususunda en beliğ ve isabetli hükmü verecek şey bir insandaki hayatiyettir.

Doğan çocuklara tulü ömür temeni edilir. Halbuki bir sinne kadar gelen insan artık ölmelidir O yaş ki, el titrer, bel bükülmüştür. Göz görmez, ayak yürümez, mide hazmetmez, dimağ düşünmez .ve.. Bu hale gelen insana ömür temenni etmek biraz, biraz değil hayli gülünc ve abes olur kanaatindeyim

Onun içindir ki «genclik bilseydi, ihtiyarlık muktedir olsaydı» derler.

Yaş meselsi o kadar mühimdir ki bugün filozofumuz bile bu mevzuda kaleminin üzengilerini zaptedemedi de sütununun mezürünü kaybetti.

Velhasıl insanlar, ıstırab çektikleri halde şu dünyadan göçüp gitmeğe kolay kolay razı olmuyorlar vesselâm.

HALK FİLOZOFU

Fenerbahçe Ve Moda Güzelleştirilecek

Fenerbahçe mesirenin belediyeye verildiği tebliğ edildi

Modadaki deniz kulübü, bu yaz mevsiminde büyültülecek ve ayni zamanda Fenerbahçe mesiresi de, belediye tarafından güzelleştirilecektir.

Bu maksadla, millî emlâke aid olan Fenerbahçe mesiresinin, Maliye Vekâleti tarafından belediyeye terkolunması hakkındaki yeni karar dün belediyeye tebliğ olunmuştur.

Bu yaz, Fenerbahçe mesiresine yapılacak gülleştirme ameliyesile beraber, Moda deniz kulübüne de buradan belediyece yeni arazi verilecektir.

DELİ GÖNLÜM

YAZAN

NUSRET SAFA COŞKUN

EDEBÎ ROMAN: 101

Başını salladı:

— Hayır!...

Sonra aklına gelmiş gibi ilâve etti:

— Sizi çok mu sıkıyorum?

Duraladım:

— Ben, bana sorduğunuz suali size soramadığım için üzülüyorum ya!... Eğer sıkan biri varsa benim, sıkılan bir diğer kimse varsa o da sizsiniz!...

— Bunu size bir kaç kere temin ettik. Gerek ben, gerekse babam. Fakat buna rağmen bizden kaçmak istiyorsunuz.

— Buna kaçmak adını değil de gitmek ismini verelim. Nihayet sabrınızı sui istimal etmekten, sempatinizi nefrete çevirmekten korkuyorum.

— Buna imkân olmadığını, kalmanızdan babamla beraber derin bir memnuniyet duyduğumuzu tekrarlarsan bu kararınızda ısrar eder misiniz?...

— Teşekkür ederim... Fakat evet....

Birdenbire marşa bastı. Motor işledikten sonra vitese takmasiyle beraber o göz karartan kavisli yoldan bütün süratimizle kaymamız bir oldu.

— Ne yapıyorsun Gina, şimdi devrileceğiz!

Diye bağırdım.

Aldırmadı bile...

Artık gözlerimi kapadım. Bu kavisleri dönerken muhakkak devrilecek ve uçurumdan aşağıya yuvarlanacaktık.

Başından şapkası uçmuştu.

Saçları darma dağınık olmuş, dalgalanıyordu.

— Bana çabuk cevap veriniz! Eğer iki gün sonra gitmek kararınızdan vaz geçmezseniz otomobili bir yere çarpacağım, yahut uçuruma sürükliyeceğim.

Bu garib ruhlu mahlûkun bunu yapıp yapamıyacağını hesablamak faydasızdı. Böyle bir niyeti olmasa bile, bu süratte devam ettiğimiz takdirde bir iki taklak attıktan sonra param parça olacağımız muhakkaktı.

— Çabuk cevab veriniz!...

Elini tutmağa çalıştım.

— Bırakın!

Diye haykırdı.

— Çabuk cevab verin... Yoksa şimdi çarpacağım!...

Ne yapabilirdim ki...

— Peki, dedim... Dediğiniz olsun...

— Benim bütün söylediklerimi kabul edeceksiniz, tamamen bana tâbi olacaksınız...

Soğuk terler döküyordum:

— Peki!...

— Namusunuz üzerine söz veriyor musunuz?

— Verdim... Rica ederim duralım...

Kendi ölümümden değil, onunkinden korkuyordum. Bu deli fişek kızın diyeceğini yapacağına tam bir kanaatim vardı... Onun ölümüne sebeb olmak beni ürkütmüştü. Babasını gözümün önüne getirmiştim.

Lâkin Cinanın bu hareketi beni endişeler içinde bırakmıştı. Artık onun bu hareketini verdiğim hükümler içinde mütalea etmekte hiç bir mahzur yoktu. Sui niyetle düşünmüş, onun samimi ve temiz hislerini kötü şekilde tefsir etmiş olmak hatâsına düşmiyecektim.

Anlaşılıyordu artık...

Cina...

Bunu kendi kendime söylemekten utanıyordum.

Cinanın beni sevdiği âşıkârdı.

Bu bana çektirdiği ıstırabın ödenmeğe çalışılan kefareti değildi.

Te'vil edilemezdi artık...

Böyle olunca da hiç bir tarzda, şöyle veya böyle olması melhuz bir vaziyet düşünülemezdi.

Hakikatle karşı karşıya idim.

Bu hakikat de Cinanın beni sevmesi idi.

Ona mukabele etmek benim için imkânsızdı.

Çünkü:

Aldatmış olacaktım!...

Sukutu hayale uğramasını, sarsılmasına sebeb olmak istemezdim.

Çünkü:

Burada nihayet mehdud bir zaman için bulunuyordum. Kalkıp İstanbula dönmek icab edince ne olacaktı?

Ne Cina benimle beraber gelebilirdi; ne ben, bu yabancı memlekette onunla kalabilirdim. Gidinciye kadar da bir gönül eğlencesi kabilinden hayat geçirmek, bir aşk macerası yaşamış olmak için sevmek, ne onun, ne benim işime gelirdi.

Bir defa babasından çekinirdim.

Evine alarak günlerce beni tedavi eden, ölümden kurtaran adama, bana emniyet ederek kızını baş ucumda bekleten insana karşı bu hareketi yapamazdım.

(Devamı var)

TARİHLE BAŞBAŞA

Mezada çıkarılan kadınlar

Yazan: **M. S. Çapan**

Babil bir ihtiras ve neşe şehriydi. Evlerinin damlarına yapılan asma bahçelerinde billûr kadehlerle şaraplar içilirdi. Asmaların, çiçeklerin kokulu gölgelerinde, siyah gür saçları, penbe topuklarını okşayan yarı çıplak Babil kızları, olgun ve dolgun vücutlu Babil kadınları berrak sesleriyle aşk şarkıları okurlar, şehrin mavi ve rüyalı ufuklarını neşeden, kahkahadan ve nağmeden bir hale sarar, bir sevgili gibi kucaklardı.

Gözler burada büyülenir, ihtiraslar burada alevlenirdi. İhtiyarlar, gençler şarap destileri karşısında coşarlar, hora teperler, efsanelerden bahsederlerdi.

Yunan tarihçisi Herudot Babile gitmiş, bütün bunları görmüştür. Saltanat ve azametini, mimarisini, inşa tarzını, incelemiş ve yazmıştır.

Babilin surları, Herüdote göre, üzerlerinden araba koşturulacak kadar kalındı. Şehir âbideler, muhteşem saraylarla süslüydü. Fakat istilâ savaşları Babili harap etmiş, âbideler, saraylar yıkılmıştı. Komşu milletlerin ihtirası, Babile göz dikmeleri yüzünden memleketin serveti, sömürülmüş, gasbedilmişti. Babilin inkıraziyle, oraya mahsus birçok ananeler ve kanunlar ortadan kalktı. Bunların içinde hakikaten enteresan olanları vardı:

Evlenme kanunu!

Bu kanun, zengin, fakir her kadına bir koca bulmayı temin ediyordu. Bunun için, her yıl evlenecek çağda olan kızlar, güzellik ve çirkinliklerine göre, iki kısma ayrılır, bir meydana götürülür, resmî bir memur tellâllık yapar, en güzel kızı, en fazla para verene verirdi. Sonra az güzel olana sıra gelir, ve onu öteki güzeller takip eder, bunlar da dolgunca paralarla isteyenlerle evlendirilirdi. Bu şekilde toplanan para harcanmazdı. Çirkin kızlara koca bulmıya ayrılırdı.

Güzel kızların satışı bittikten sonra, sıra çirkinlere gelirdi. Bunların her birine, çirkinliklerinin derecesine göre, güzel kızların satış paralarından bir miktar ayrılır, az çirki olana az, çok çirkin olana büyük bir servet teşkil edecek derecede paralar tahsis olunurdu. Ve bu suretle Babilde kocasız çirkin kız kalmamış, bu sayede hem zengin olmuşlar, hem de birer yuva kurmıya muvaffak olmuşlardır.

Para sahibi olmak, paraya kavuşmak hırsiyle çirkin kadın alan erkekler, istedikleri zaman karılarından ayrılmak hakkını muhafaza ederlerdi. Fakat bir şartla:

Kadının parasını tamamen geri vererek!

Tamahkârlar buna yanaşmak istemedikleri, paranın cazibesiyle büyülendikleri için çirkin kadınların çoğu ömürlerinin sonuna kadar mes'ud yaşamışlardır.

Para hırsiyle çirkin kadın almak ne kadar kolaysa, güzel bir kadına sahip olmak ta o nisbette güçtü. Neşeli, şen, delişmen, güzel kadınları almak için, birçok zenginler bütün servetlerini feda ederlerdi. Çünkü en güzel kadını almak isteyenler, mezat sırasında durmadan fiat arttırırlardı. Ve böylelerinin sayısı o kadar çoktu ki!

Sevdikleri kadının fazla para mukabilinde elden gittiğini görerek hayal inkisarına uğrayan, ömürlerini keder, yeis ve acı içinde geçirenlerin sayısı da hayli kabarıktı

Kadınlar da ayni acıya maruzdu. Çünkü onlar da, mezatta satılmak yüzünden sevdiklerine varamazlar, ve sevdiklerinin para yetiştirememeleri yüzünden istemedikleri sevmedikleri erkeklerin malı olurlardı.

Babilin güzel kadınlarını haraç mezat satmak, rekabet hissini kamçıladığı halde, çirkin kadın satmak çok eğlenceli olurdu. Büyük bir servet sahibi olmak isteyenler, müsabakaya giren çirkin kadınların en çirkinini beğenirlerdi. Bunu alan erkek, servetini ve karısını bir el arabasına yükler, halkın alkışları, şarkıları ve kahkahaları arasında evine götürürdü.

Japonlar memnun değil!

İngiltere - Amerika

İstedikleri kadar harb gemisi yaptıracaklar..

Bu işin mes'ulü Japonlardır!

İngiliz, Fransız ve Amerika hükûmetleri 1936 da Londrada imzalanmış olan deniz muahedesinin şartlariyle artık bağlı olmıyacaklarını geçen gün ilân ettiler. Bundan sonra eğer ihtiyaç görürlerse bu hükûmetler Londra muahedesindekinden fazla ton miktarında harb gemileri yapabileceklerdir.

Ramillies efradı güvertede jimnastik yapıyor.

Yalnız Fransız hükûmeti «35,000» tondan fazla miktarda gemi yapmıyacağını söylemiştir. Bundan anlaşılıyor ki Fransanın hususî bir vaziyeti vardır. Amerika ile İngiltere ihtiyac halinde diyerek 35 bin tondan fazla gemi yaptrabileceklerini ilân ettikleri halde Fransanın kendisini yeniden bir kayid ve şarta tâbi tutmasındaki sebeb ne olsa gerek?... Fransa, bir Avrupa devleti olduğu için Avrupa kıtasındaki diğer devletlerin vaziyetini de düşünmüştür. Eğer Fransa da daha fazla tonda gemi yaptırmağa kalksa o zaman Almanyanın, İtalyanın da durmıyacaklarını söylemeğe lüzum yoktur. İtalya eskidenberi Fransa ile denizde müsavat istiyordu. Fransanın fazla tonda harb gemisi yaptracağı meydana çıkar çıkmaz bu sefer yalnız İtalya değil Almanya da geri kalmamak istiyecekti. Halbuki Almanya ile İngiltere arasında bir anlaşma vardır. Bu anlaşma üzerine almanların deniz inşaatı prensip dahilinde bulunmaktadır. Bütün bu cihetler İngiltere ile Fransa ve Amerika arasında konuşulduktan sonra karar verilmiştir.

Fransa 35.000 tondan fazla harb gemisi yapmıyacaktır. Bunu ilân da etmektedir. Ancak Avrupa devletlerinden biri - Almanya veya İtalya - 35 bin tondan fazla gemi yaptırmağa kalkarsa Fransa da bu miktarda gemi yaptırmakta gecikmiyecektir.

Yeniden tazelenen donanma meselesinin Avrupaya taallûk eden kısmı bu suretle anlaşıldıktan sonra bahsin sırası Japonyaya geliyor.

Deniz ve donanma bahsi açıldığı zaman Japonyanın sırası unutulması mümkün müdür?... Kuvvetli bir donanmaya malik olan Japonya kendisine artık tahdidi teslihat muahedeleriyle hiç bir suretle bağlı tutmamaktadır. 922 Vaşington muahedesinin müddeti bitip geçtikten sonra Japonya yeniden her hangi bir muahede ile bağlanmadı. 936 Londra muahedesini Tokyodaki amirallere kabul ettirmek mümkün olmadı. Yalnız bu kadar mı?... Japonlar şimdiye kadar yapmış oldukları cesim zırhlıları da kâfi görmiyerek her biri 40.000 ton zırhlılar yapacaklarını da söylüyorlar. Bunun üzerine Japonlardan doğru malûmat istendi. Japonların gizlice çalşarak büyük büyük harb gemileri hazırladıkları rivayetleri karşısında Tokyodan malûmat istendiği zaman Japonlar doğrusu kimseye hesab vermek mecburiyetinde olmadıklarını da birer suretle anlatmaktan geri kalmamışlardır. Cesim harb gemileri yapmadıklarına dair Japonlardan teminat isteniyordu. Halbuki Japonlar kendilerini her hangi bir muahede ile bağlı bilmedikleri için böyle teminat vermeğe de lüzum görmemişlerdir.

İşte bunun üzerine İngiltere ile Amerika da kendilerini evvelce tahdid edilmiş olan ton miktarndan fazla gemi yaptırmakta serbest görüyorlar demektir. Bunun için Japonyanın kendilerine istedikleri teminatı vermemiş olmasını ileri süren Vaşington ve Londra hükûmetlerinin hemen hemen ayni tarzda olan beyanatları Tokyoda nasl karşılandı?

Japon matbuatı hoşnutsuzluk gösteriyor. Japon gazetelerinin Japonyayı bu meselede müdafaa için yazdıklarının hülâsası şudur:

Japonya 35.000 tondan fazla miktarda gemi yapmadığını İngilizler de, Amerikalılar da biliyorlar. Nerede kaldı ki 40.000 ton?... Fakat İngilizlerle Amerikalılar yeniden silâhlanma yarışına çıktıkları için bunu bilmez görünüyorlar. Hem kendilerini ,hem de Japonyayı yeniden deniz kuvvetlerini arttırmağa mecbur ediyorlar.

İşte Japonlar silâhlanma yarışının mesuliyetini hiç kabul etmiyorlar. Fakat Japon matbuatının neşriyatında daha şayanı dikkat bir nokta vardır: Japonlar şöyle demek istiyorlar:

— Mesele bizce 35.000, 40 bin ton meselesi değildir. Biz bundan sonra öyle cesim zırhlılar yapacak değiliz. Kim isterse büyük büyük zırhlılar yapsın. Biz 922 denberi gelip geçen tecrübeleri gördük. 10.000 tondan fazla olan gemiler artık battal oldu. Bilâkis daha az tonda fakat ağır toplara malik orta harb gemileri daha çok işe yarıyacaktır.

Diğer taraftan Japon gazeteleri şu iki noktayı da okuyucularına hatırlatıyorlar: 1- Cesim harb gemileri yapmak için çok para lâzımdır. Onun için İngiltere de Amerika da büyük gemiler yapmakta zorluk çekeceklerdir.

2- Bunula beraber Japon amirali şimdiye kadar hazırladıkları deniz inşaat programlarını yeniden gözden geçireceklerdir. İngiltere ile Amerikanın verdikleri son karar üzerine Japonya da programlarını değiştirmelidir.

İngiltere ana vatan filosu...

HİKÂYE

SOYADI ALIRKEN

Yazan: Muazzez KAPTANOĞLU

Nüfus dairesini saran gürültünün üstünde, memurun nezleli sesi dalgalandı:

— (Karasu) köyünden Hasan!...

Şaşkın gözlerle etrafına bakınan bir toprak adamı, kalabalığı yarmıya çalışarak yürüdü.

Ufacık mavi gözleri ürkek korkulu parıltılarla yanıyordu.

Dizlerine doğru büzülen pantalonunun altından, topukları eflâtun yamalı, rengi kararmış yün çorapları gözüküyor. Omuzunda keçi kılından örülmüş, çaprazvari duran bir gocuk var.

Memur titizlendi:

— Haydi baba!... Sallanma artık. Nedir soyadın senin?

Adam boynunu bükerek mırıldandı:

— Ben ne bilirim ki evlât... Bir şey deyiverin işte!...

Sabahtan beri, binbir insanla uğraşan memurun buruşuk alnında karanlık bir hiddet gerildi:

Karşısında, seyrek aksakallarında korkulu titremeler gözüken adamın acıklı yüzünü görmeden sert sert söylendi:

— Bütün işimiz bitti de, size soyadı mı bulacağız? Kenara çekil de bulanları yazalım. Bu kadar adam var burada...

Adamcağızın şaşkınlığı artmış güneşin tunçlaştırdığı yüzüne gerilen büyük bir bezginlikle kalabalıktan sıyrıldı, duvarın tenha köşesine çöktü.

Sersemlemiş gibiydi. Belliki kalabalığa, gürültüye yabancıdır.

Garip bir hisle yaklaştım adama. Bu, belki tecessüs. belki merhametti...

Sesimi mümkün olduğu kadar yumuşatarak sordum:

— Merhaba baba!... Geldiğin yer uzak mı senin?..

Boş gözlerle dalgın dalgın baktı bana... Yorgun bir sesle:

— Ben mi evlât?... Dedi. (Karasu) köyündenim... Aha!... Şu tepelerden geldim.

Gösterdiği tepeler, sığırtmaçlara mesken olan kayalarla, ormanlarla, pınarlarla ördüğü esrar dolu bir ülkeydi.

Kasabaya hemen hemen hiç inmemiş bu adamların ateşleri gecenin göğsünde kızıl bir dil gibi yanmıya başlarken.. Ocak başında, yanan kütüklerin ışığında oturan ve içlerinde bütün masumiyetiyle onları takdis eden köy kadınlarından, saç sobayla ısınan odalarında, toplantı yapan İstanbul kadınlarına kadar herkes, onlar için meraklı efsaneler anlatırlardı:

— Demek sen sığırtmaçsın.. Öyle mi baba?

— Öyle evlât, on yıldan fazla var ki şu dağlarda yaşıyorum.

— Senin kimsen yok mu baba? Oğlun, gelinin, damadın.. Niçin onlar gelmediler?

— Yok oğul... Kimsem kalmadı gayri!...

İlâç lâzımdı kızanlardan birine!.. Benden başka işsiz yoktu dağda... Onun için geldim. Köyden geçerken muhtar yakaladı. İnmişken uğra da soyadı al, bütün kızanlara koyarız bu adı... Onlara da iyilik edersin diye yalvardı.

Ah... Eski ahbaptır muhtar.. Kırmak istemedim..

Yoksa, ben nideceğim soyadını evlât, zaten ne kadar ömürm kaldı ki!...

Bütün bunları, öyle yorgun, öyle acı bir mâna ile anlattı ki! Hayatı üstünde karanlıklarla kıvrılan bir istifham çizilmişti.

Bana hayatını anlatsın diye rica ettim:

— Nideceksin evlât? Dedi. Köyün yaşayışımı öğrenip te nideceksin!

Fakat ısrarıma dayanamıyarak anlattı:

***

Babam (Karasu) köyünün eşrafındandı. Önce, davarı, bağı, bahçesi parası bana kaldı.

Zenginlemiştim. Bekârdım. Kimsem yoktu.

Bütün köy kızlarının istediği bir delikanlı idim.

Bir düvünde Zeynebi gördüm. O da, bütün delikanlıların arzuladığı bir kız dı..

Beğendik birbirimizi... Bir hafta man sonu evlendik...

Nur topu gibi bir kızımız oldu! Eh... Allaha şükredip beraberce yaşıyorduk.

Seneler geçti. Bir gün köye yabancılar geldi.

Birçok gün kaldılar köyde... Bi

(Devamı 7 inci sahifemizde)

Pek yakında SÜMER sinemasında
Hacıbey zade Bay Üzeyir'in meşhur Şark Operet
Arşın Mal Alan
Şehir Tiyatrosu Artistlerinden: Hazım-Muammer-Mahmud-Halide-Şaziye Samiye ve Bayan Diraduryan'ın iştirakile Marmara Stüdyosunda çevrilen Türkçe sözlü ve şarkılı operet filmini takdim edecektir.
Rejisör : SETRAK VARTYAN

Bugün İpek sinemasında 2 Büyük ve fevkalâde film Birden
1 - Spencer Tracy - Franchot Tone ve Gladys George tarafından
Silâh Kuvveti
Heyecan - Müthiş ve muazzam Fransızca sözlü şaheser
2-Meksika Gülü
Fransızca sözlü aşk ve sergüzeşt
Filmi Baş rollerde:
GLADYS SWARTHOUT ve JOHN BOLES
Süvare saat 8,30 2 film birden

Bugün eğlenmek-Gülmek-Zevkli 2 saat geçirmek istiyenler
CLAUDETTE KOLBERT
MELEK sinemasında
ROBERT YUNG ve MELVYN DOUGLAS
tarafından Fransızca sözlü olarak yapılan
PARİSTE BULUŞALIM
Nefis ve mükemmel filmi görmelidirler. Ayrıca: Paramount dünya haberleri

Yakılacak KİTAP

Edebi Roman

No: 104

Etem Izzet Benice

— Pek âlâ...

Bir tek kelime söylemeden çıktı, gitti.

Demek ki, artık ne olacaksa olacak! Bu zebanî herifle uyuşamadık. Hiç pişman değilim. Hâdisatın inkişafını metanetle karşılıyacağım.

20 Temmuz

Ömer bugün hiç gözükmedi. Vecdet'de meydanda yok. Merak ediyorum: Vecdet, her gün uğrardı. Bugün neden görünmedi?. Ömer, acaba ne yaptı?... Henüz, mahvolan bir şey de yok... bir, yarın kaldı. Yarın da sükûnle geçerse, akşamdan sonra ortada mahvolacak hiç bir şey kalmıyor, demektir.

Ah Yarabbi, yarın akşamı bir bulsak. İple çekiyorum. Bu arzu Vecdetle resmen karı koca olmaktan ziyade şu Ömer'in şerrinden kurtulmak için...

Akşama doğru

Vecdet bu saata kadar hâlâ görünmedi. Cidden üzülüyorum. İnsanın vuzuhsuzluk içinde her an bir hâdisenin patlak vermesini beklemesi kadar fena bir şey tasvir edilemez. Sinirler yıpranıyor, zihin şaşkınlık içinde bunalıyor, kalbi saran devamlı bir üzüntü mâneviyatı bozuyor.

Eğer, Ömer, Vecdeti ve Selim beyi kandırabilecek kadar müessir davranır ve hele Vecdetin temiz hislerini bulandırırsa o vakit ben ne yapacağım?... Daha hiç bir şeye karar vermedim. Ömer:

— Her şeyi söyler, seni mahvederim.

Dediğine göre bana baska bir sey yapacak değil demek! Zaten, başka ne yapabilir ki?... Elinde olan biten büün silâhlar bir kaç sözden ibaret. Onları da bu saate kadar söyledi ve bu son alçaklığı da yaptı mı, yapmadı mı bilmiyorum!

Eh Ömer... Senin de alacağın olsun! Korkma, yer yüzüne hâkim olan kanunlar değişmez; elbette bir gün bütün fenalıkların ayağına dolaşacak, sen de zirü zebir olacaksın!... Bundan emin ol...

21 Temmuz

— Sahi, niye sıkıyorsun Vecdet?...

Boynum bükük. Gözlerim onun güneşten renk, guruptan ışık alan göz bebeklerinin içinde. Masum, masum soruyorum. O da, durgun, soluk; gözleri bende; bana soruyor:

— Seni niye sıkılıyorsun Vicdan?...

— Benim hiç bir sıkıntım yok. Sana öyle geliyor.

— Benimki de sana öyle geliyor...

— Yok... Sen benim gibi değilsin. Neş'esizliğin gözlerinden okunuyor.

Hakikaten de öyle. Eve geleli bir saati geçti, bir türlü neş'esini toparlıyamıyor. Soluk bir beniz, yorgun bir eda ile geldi, bu hal devam edip gidiyor. Arada bir bana bakarken dalıyor, uzun uzun düşünüyor; geniş, derinden nefesler alyor. Bunun mânasını anlıyorum. Fakat...

— Odur.

Diye bir türlü kararımı veremiyorum. Acaba, Ömer, her şeyin mahvolması için söyliyeceklerini söyledi mi?... Vecdet bir şey söylemeden benim bu husustaki tek kelime bile söylememe imkân yok.

Bir kaç dakika daha böyle geçti. Ben, yine lâfı evirip çevirip:

— Vecdet, niye derdini benden saklıyorsun? Niçin sıkıntının sebebini söylemiyorsun?...

Diyorum. En nihayet, oturduğu yerden kalktı, yanım ageldi, dizlerini dizlerime iyice yanaştırdı, avuçlarımı avuçlarının içine aldı:

— Vicdan...

Diye söze başladı. Fakat, ellerini içi bu sefer birdenbire ateşten haşlıyacak kadar sıcak değil. Rengi büsbütün soldu, gözlerinin feri söndü:

— Bana hayatını anlatsana...

Dedi. Bunu, zayıf, korkak bir sesle söylüyor. Rübab kadar âhenkdar, tanbur kadar pür nağme dediğim o seste bile bu gün öyle bir tahavvül var ki...

— Neden böyle hayatmı anlatmamı istiyorsun?...

— Hiç, aklıma geldi de...

Vaziyeti derhal kavradım. Ömer, Vecdete, bütün bildiklerini, belki de her safhasına bin yalan katarak anlatmış. Fakat, temiz kalbli çocuk, hayatını bir defa benim ağzımdan dinlemek, Ömerinkiyle karşılaştırmak, ondan sonra hükmünü vermek istiyor. Belli ki, bu dakikada kafa tasnın içinde kasırgalar koparan endişeli fikirler biribirleriyle boğuşuyorlar. İhtimal, Ömere bir saniye inanıyor, bendeki müthiş surette iğreniyor; kendisini bu dakikaya kadar aldattığıma, kalbini çaldığıma kudurasıya kızıyor, boynuma atılp beni boğazlamak istiyor! İhtimal, Ömerin hiç bir dediğine inanmıyor, beni çıldırasıya seviyor, zihninden geçenleri bana sormaktan; beni kırmaktan, üzmekten çekiniyor. Zannederim de böyle...

Amelî Hayat Mektebi

Kadınlar yüksek tahsil görmeli mi, görmemeli mi?..

Kadınları gibi, erkekleri de Amelî hayat mektebine göndermeli; yemek nasıl pişirilir, çorab nasıl yamanır, duvarlar nasıl kâğıtla kaplanır öğretmeli...

Genç refikam beni görür görmez koştu, yanıma geldi ve ellerimden tutarak:

— Sorma, dedi. Çok asabî, çok hiddetliyim... Amcamla münakaşa etmekten geliyorum. Beni o kadar sinirlendirdi ki... Ne dese beğenirsin... Bizim, ve bizim gibilerin kocaya varamamasının sebebi bizzat biz kendimiz imişiz. Bu, sırf bizim düşüncesizliğimizden ileri geliyormuş, hep kabahat bizde imiş!...

— Hep kabahat sizde mi imiş?... Sebebini anlıyabilir miyim?

— Anlatacağım... Sebepleri çok.. Evvelâ bizim umumî bir tahsil edinmiye çalışmamız büyük bir hatâ imiş. Çorap yamamak, iyi mayonez yapmak için buna hiç ihtiyacımız yokmuş. Ona göre, yüksek mekteplerde, fakültelerde ilmî malûmatımızı arttırmıya çalışmak beyhude imiş. Zira, buralardan alınan diplomaların bizim sosyetedeki başlıca vazifelerimizle hiç bir alâkası yokmuş. İyi bir valde, iyi bir zevce olmak için diploma lâzım değilmiş...

— Tabiî lâzımgelen cevabı vermiş, genç kızlardan birçoklarının delikanlılardan daha ziyade tahsil gördüklerini söylemişsindir. Tahsil görmek, malûmatını arttırmakla -amcanın söylediği gibi? asıl vazife ihmal edilmez, edilmesi lâzım gelmez. Asrî bir genç kızın, hayatta yalnız kalmak, hayatını bizzat kazanmak, temin etmek mecburiyetinde bulunmak ihtimalini düşünerek malûmatını arttırmak istemesi gayet tabiî görülmesi lâzım gelen bir şeydir. Bu malûmatı sayesinde kendine bir mevki temin eder ve sosyeteye nafi olur.. Tabiî bunları kendisine böylece anlatmışsındır.

— Aslâ... Yalnız, bizi bir bebek veya hizmetçi telâkki etmekle çok büyük bir haksızlık ettiğini, hataya düştüğünü söyledim. Tahsil etmek, malûmat edinmek için erkeklerden daha ziyade zekâmız, kabiliyetimiz olduğunu ilâve ettim. Canımız isterse ilim sahasında çalışmakta serbestiz, dedim. Bir erkeğin bizi, aile yuvasından çekip almasını nevmidane bekliyecek yerde kendimize bir mevki hazırlamıya ve hayatımızı sayimizle temine muktedir olduğumuzu ve buna hiç bir kimsenin mâni olamıyacağını söylemeği de unutmadım.

Bu sözleri söylerken amcam birden bire durdu -Çünkü Taksim bahçesinde dolaşıyorduk- ellerini havaya kaldırdı ve ömründe bu kadar mantıksız, gayri makul ve muhrip sözler işitmediğini söyledi. Bunları söylerken bir görmeli idin, nasıl bağırıyor, çağırıyordu:

— Namuslu, anlayışlı ve akıllı bir

(Devamı 7 inci sahifemizde)

Mora Gregor

Prens İstarhemberg'in karısı Parisda bir film çevirmeye gidiyor..

Prens, karısı ve mini mini çocuğu Ski Dovas eğlencelerile meşgul

Geçenlerde, Avusturyanın en eski ve en asil ailelerinden birine mensub olan prenses Starhenberg ile evlenen Burg tiyatrosu aktrislerinden Nora Gregor İsviçrede, Davos'da, Royal otelinde bulunmaktadırlar. Küçük çocukları prens Heinz'de beraberlerindedir. Her üçü de Ski meraklısıdırlar. Avusturya hâdisele - rinden sonra prensle prensesin yanına yaklaşmak güçleşmiştir. Bil - hassa gazetecilere hiç görünmek istemiyorlar.

Buna rağmen, büyük film kumpanyalarından birinin Dita Parlo, Erih fon İstrohaym ile birlikte bir film çevirmek teklifinde bulunduğu ve prensesin de bunu kabul ettiği söylenmektedir.

Bu film, Viyananın harbden evvel ki hayatına aid olacağı zannedilir. Nora Gregor yakında Parise gidecektir.

İngiltere Kraliçesi

Majeste Elizabet ve hayatı

1905 senesi. Fevkalâde parlak bir Garden Parti, bütün İngiliz kibarlarını, «Recksield - Lodge» şatosunun parkına toplamıştı.

Leydi «Leicester», misafirlerini karşılayor. izaz ediyordu. Bilhassa küçük çocuklarla meşgul oluyordu. On yaşlarında, kumral saçlı ve mahcub bir çocuğun, altı yaşlarında sevimli bir kıza muhabbetle baktığını gördü, yanlarına geldi ve onları birbirlerine takdim etti: Elizabet Bovesliyon, Duk de York...

On beş sene sonra «Duk de York», Stathmore şatosundaki ziyafette, genç ve güzel bir kız olan «Leydi Elizabet» i görünce sordu:

— Beni tanıdınız mı?...

— Şüphesiz... Sizi ilk gördüğüm zaman çilekli dondurma yiyordu - nuz. Hattâ, çok hoşunuza gittiğinden olmalı ki üstünüzü ve başınızı, dantelâlı yakanızdan rugan iskarpinlerinize varıncıya kadar dondurmaya bulaştırmıştınız...

İşte bu saf aşk böyle başladı.

1922 de «Leydi Elizabet», «Frens Meri» nin izdivaç merasiminde «De muvazel Donör» oldu ve 1923 te «Dük dö York» la nişanlandı.

«Mari Stuar» ahfadından olan «Elizabet» in İngiltere tahtına oturduğunu görünce «İskoçya kraliçesi Elizabet» ile «Müthiş bakire» nin arasındaki ölüm düellosunu hatırlamamak kabil değil. Tarihin bu iki büyük siması, mücadelelerin akisleriyle bütün dünyayı velveleye vermişlerdir. Bugün, her ikisi de «Vestminster» manastırında yan yana yatıyorlar.

KRALİÇE ELİZABETİN ZEKÂSI

Eski ve yeni İngiliz tarihinin bütün sırlarına vakıf olan «Andre Moruva» nın naklettiğine göre mareşal Liyotey, Düşes dö York'un zekâsına hayran kaldığını söylemiştir.

Dük ile Düşes, bal ayı seyahatinde, mareşalin delâletiyle müstemlekât sargisini gezmişlerdi. Avdetlerinden sonra düşesten bahseden mareşal şu sözleri söylemişti:

«— Bana, düşes dö Burgonyi hatırlattı. Tıpkı «Sen Bov» un tasvir ettiği gibi.. Derinliklerinde zekâ, iyilik ve neş'e parlıyan gözleri var...»

✶

Kraliçe, henüz pek küçükken muzibliği ile mürebbiyelerini hayrette bırakıyordu. Bunlardan birisi, bir gün ansızın ders odasına girdi. Elizabet dalgındı. İhtimal bir sineğin uçuşunu takib ediyor, belki de hayalen bir şeyle meşgul oluyordu. Mürebbiyesinin geldiğini görür görmez, önünde bulunan bir hesabla meşgul oluyormuş vaziyetini aldı.

Mürebbiye çocuğu şaşırtmak için:

— Nasıl, dedi, siz, cemi aşağıdan yukarıya mı yaparsınız?...

Elizabet, müstehziyane, mürebbiyesine bakarak ceab verdi

— Bu, bu gün keşfettiğim bir usul... Hesab sadeleştirmek, fazla vakit kaybetmemek için cemi de, mizanını da beraber yapıyorum...

★

Tahsil ve terbiyesi mükemmel, Fr[illegible]caya ve Fransız edebiyatına bihakkın vakıf olan Kraliçe Elizabet, kadınların en mütevazı, mahviyetperver ve en safıdır.

Birkaç ay evvel, (Kent dukalığı) dahilinde küçük bir mektebi ziyarete gitmişti. Muallim, talebelerinin malûmatını göstermek için küçük bir çocuğa sordu:

— Söyle bakalım, «Giyom dö Konkeran» neler yaptı?...

Çocu kkızardı, bozardı, nihayet önüne bakarak mırıldandı:

— Bilmiyorum...

Elizabet dö York, göz yaşlarını güç zaptedebilen çocuğun saçlarını okşıyarak yavaşça:

— Mahcub olma, yavrum, dedi. Giyom lö Konkeranın neler yaptığını ben de bilmiyorum...

★

Genç bir leydi ,yaşlı bir hizmetçisini kovmasının sebebini anlatırken:

— Hayatta en sevdiğim şey hakikattir...

Demişti. Elizabet şu cevabı verdi:

— Sevgili muhibbem, bunu söylemek için dudaklarınıza bu kadar fazla ruj sürmeğe ne lüzum vardı?.

Küçük bir köy kilisesinde papasın biri çocuklara diyanet ve akayid dersi veriyordu. Düşes içeri girdi, dinlemeğe başladı ve birdenbire çocuklardan birisine sordu:

— Kaç ürlü günah vardır?...

Çocuk, ayağa kalktı, tereddüdsüz cevab verdi:

— Hatâların membaı olan altı günah vardır...

Ve saymağa başladı. Elizabet:

— Nasıl, altı mı?... Ya yedincisi. Onu unutuyor musunuz?... Halbuki bu herkesin bildiği bir şey: Oburluk!...

Dedi ve ilâve etti:

— Bunu bir daha unutmamanız için [illegible]e bir lira... Bonbon alınız...

✶

Londrada bir resim sergisini gezerken düşesi, genç ve eserlerini pek çok beğenen bir ressam karşılamıştı. Kendi tabloları hakkında uzun uzadıya izahat verdikten sonra:

— Eminim ki Altes, bunlardan daha iyi bir eser vücude getirmiyeceğim...

Dedi. Elizabet gülümsiyerek şu cevabı verdi:

— O kadar nevmid olmayınız, daha pek gençsiniz...

✶

Elizabet, resmî bir ziyafete yanına tesadüf eden Amerikalı bir kadının gevezeliğine karşı büyük bir sabır gösteriyordu. Bu kadını milyoner bir peynir kralının karısı idi. Bilhassa mücevherlerini anlata anlata bitiremiyordu:

— Mücevherlerimin parlaklığını muhafaza için onlara dikkat ve ihtimamla bakarım. Gök yakutlarımı sütle yıkarım. Pırlantalarımı amonyağa batırarak temizlerim. Yakutlarımı eski Bordo şarabiyle, zümrüdlerimi de Dançiğ rakısı ile silerim. Ya siz?...

— Ben mi?... Hiçbir şey yapmam. Pırlantalarım parlaklığını kaybetti Pırlantalarm parlaklığını kaybetti mi, süprüntü sepetine atarim...

Bu vak'ayı nekleden, peynir kraliçesinin bu cevabdaki nükteyi anlayıp anlamadığına dair bir şey söylemiyor.

★

Elizabet di York, pek mehur bir İngiliz muharriresini kabul ettiği zaman çacuklardan bahis açılır.

(Devamı yedinci sahifede)

Johor sultanı; Olympe Bradna ile evleniyor.

Bir filmi halka tanıttırmak için kendine Doroti Lamur yerine genç Fransız yıldızı

Bradna ile evlenmesini teklif etmişler, sultan da: "Peki...,, Demiş

Vilyam Vilson adlı bir İngiliz kadını ile evli bulunan Johor sultanı, geçenlerde karısını boşamış ve meşhur yıldızlardan Doroti Lamur ile evlenmek istediğini yazmıştık.

Sultan, bu arzusunu, Hindistanda bulunan sinemacılardan Eliyota söylemiş ve delâletini rica etmiş:

— Bu kadınla evlenmek isterim!

— Mümkün değil haşmetmeab!... Çünkü evlidir. Fakat, niçin Mae Vest ile evlenmiyorsunuz? O serbesttir. Şüphesiz, teklifinizi büyük bir memnuniyetle kabul edecektir...

— Hayır! Onu istemem. Pek tombul!...

Alayı pek çok seven mösyö Eliyot, sultanın bu arzusunu derhal telgrafla Amerikaya bildirmiş.

O sırada, genç Fransız yıldızı Olymp Brand'ı reklâm etmek istiyen büyük bir sinema kumpanyası bundan istifade etmek istemiş ve Elyota şu telgrafı göndermiş:

«Johor sultanına Olymp Brand'la evlenmeyi teklif ediniz »

Mösyö Elyot, telgrafı ve yıldızın resmini sultana göstermiş. Sultan resmi görünce beğenmiş ve hemen cevab vermiş:

«Kabul ediyorum ve ilk vasıta ile geliyorum...»

Şimdi Holivud büyük bir heyecan ve merak içinde sultanı istikbale hazırlanıyor.

"V. Street,, sabık kralı "Ling - Ling,, hapishanesinin bir höcresinde yatıyor.

Tamam beş sene «Stoek Exchang»ın müdürü olan Rişar Vitney, ilk geceyi Nevyorkun «mezarlıklar» denilen hapishanesinin bir höcresinde geçirmiş ve ertesi günü ilk kalpazan ve bir gangsterle beraber meşhur Sing - Sing hapishanesine naklolunmuştur.

Mahkeme kendisini beş sene hapse mahkûm etmiştir. Sing - Sing'e gelince üzerinde bunlunan 11 dolar 85 senti hapishane kasasına tevdi etmiş ve hücresine girmiştir.

Sabık bankere, bugün 94.835 numaralı mahkûm ismi verilmiştir.

TANİA

Fransanın esrarengiz kadını

Bir kaç defa tevkif edilen genç ve güzel kadın

CASUS

İSMİNE NİÇİN KIZIYOR?

Tanla silâh başında

Dünkü sayımızda Esrarengiz maceranın başlangıcını neşretmiştik. Bugün Tanlanın Esrarlı hayatını açığa vuran bu yazının tamamını neşrediyoruz.

Ertesi gün Tanya Marsilyaya sevk olundu. Az sonra da bir İranlı talebe, Pariste tevkif olundu. O da Marsilya yolunu tuttu.

Tanya ve İranlı talebe, on beş gün sonra kefaletle serbest bırakıldılar.

DANSİNG CASUSU?...

Bu kısa zaman içinde, millî müdafaa istihbarat servisi Bayon'da Jan Lasser isminde birisini yakalıyor. Bu adam, yabancı bir devlet hesabına çalışmakla maznun... Lasserin gizli teşkilât merkezi ile İrun arasında, bir devlet hesabına vasıtalık yaptığı iddia olunuyordu.

Lanes paralıdır. Yüksek bir hayat yaşar. Sorguya çekildiği zaman Monpeliyede bir dansig ve zabitlere, küçük zabitlere ödünç para vermek için bir yazıhane açmak niyetinde bulunduğu, bu sebeple oraya gittiğini söylemiştir.

Acaba bunun, diğerleriyle münasebeti, ilişiği var mı? Bunu sonra öğreneceğiz.

. Rivayet, rivayet üstüne .

Yvon Talbot, öteki ismiyle Tanya çok serbest asrî bir kızdır. Bazan musiki konservatuarına, bazan hukuk fakültesine devam ediyordu. Buralarda, ecnebî talebelerle münasebat peyda ediyor, casuslara, casusluğa dair hikâyeler anlatıyordu. du.

Güzel, şık, zeki ve kurnaz bir kızdır. Talebeleri, hususiyle Amirian adlı İranlı bir talebeyi teshir etmişti.

Amirian güzel bir delikanlıdır. Çok güzel söz söyler, danseder. Tanya ile beraber ekseriya, Monpeliyenin birkaç kilometre ilerisindeki Palava plâjındaki gazinoya gidiyorlardı.

Yvon Talbot gitmedi. Ve bütün gençler gibi birçok zabıta ve casus romanları okumuştu. Kendisine daima Rusa benzediği söyleniyordu. Hattâ dostlarından bir Polonyalı kendisini Tanya diye çağırıyordu. O da gülüyordu. Bir maceranın kahramanı olmak istiyordu. Nihayet meramına nail oldu...

Tahsildarın kızı

Henüz nihayete ermiyen bu vak'anın «kahramanı nı bizzat görmek ve konuşmak istedik. İlk evvel mösyö Talbotun, yani babasının tahsildar olduğu Matele gittik.Monpelyenin 16 kilometre ilerisinde güzel, şirin bir köy. Tanyayı herkes «casus» diye tanıyor, herkes kendisinden bahsediyor. Meğer, tahsildarın bürosu, Monpeliyede imiş. Geri dönmek mecburiyetinde kaldık.

Pale sokağına gelince, 15 numaralı binanın üzerinde bir levha gözümüze çarptı. Bu levhada tahsildar Mösyö Talbotun, eshabı mesalihi her gün saat 9 - 12 ve 2 - 5 e kadar kabul ettiği yazılı idi.

İçeriye girdik. Tahsildar kişenin arkasında ve yalnız idi. Gözlerinde, kenarları kalın bir bağa gözlük vardı. Bir köylünün, vergi borcunu ödemek için getirdiği paraları sayıyordu.

Az sonra, «Kahraman kız» yandaki küçük odadan çıktı. Başı açıktı. Babasının yanına oturdu. Kendisine bakıyorduk

Bu, genç ve güzel bir kadındı. İri siyah gözleri, İngiliz kızları gibi omuzlarına dökülen kumral saçları vardı. Hali ve tavrı çok kibardı.

— Beni, ecnebi bir devlet hesabına casusluk yapmak, havadis toplamak için askerî muhitte dolaşmakla itham ediyorlar.

«Halbuki, babamın yazıhanesinde çalışıyorum. Ve pek seyrek dışarı çıkıyorum. Askerî muhite gelince: Kocam başçavuştur. Hemşirelerimin ikisi de askerlerle evlidir. Onlar da çavuşturlar. İşte ordu ile münasebetim bu...»

«Bir çok ecnebilerle bulundu-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İngiliz - İtalyan anlaşmasından sonra sıra Fransada

(Birinci sahifeden devam)

ispat edecektir. İtalya millî ve coğrafi menfaatleri itibarile Avusturyanın ilhakından sonra esasen Almanya ile eskiden olduğu kadar bağdaşamazdı.

...Paris 17 (Son Telgraf) — İngiliz hükûmetile İtalya hükûmeti arasında günlerdenberi devam eden müzakerelerin dün akşam bir anlaşma ile nihayet bulması ve bu ittifakın imzalanması her tarafta alâka ile karşılanmıştır. İspanya hükûmeti, imza merasiminin akabinde anlaşmayı protesto etmiştir.

Bu münasebetle Barselon radyosunda bir nutuk söyliyen İspanyol Başvekili M. Negrin, protestodan sonra, demokrat memleketlerden ademi müdahale siyasetini terketmelerini istemiştir.

Fransa hükûmeti de İtalyan hükûmetine verdiği bir nota ile, iki devlet arasındaki vaziyetin aydınlatılmasını arzu ettiğini, Akdeniz'deki Fransız menfaatlerinin, İngiliz menafii kadar mühim olduğunu bilkerelere girişmek arzusunu izhar dirmiş ve İtalya ile müzakerelere etmiştir.

Fransa hükûmetinin bu teşebbüsü Romada müsaid bir tesir husule getirmiştir.

Fransa hükûmeti, İtalya ile bilhassa şu meselelerin hallini istemektedir.

— Habeşistandaki Fransız şimendiferlerile Fransız Somalisinin ve Habeşistan hududlarının tesbiti,

— Suriyedeki İtalyan propagandasına bir nihayet verilmesi.

— Akdenizdeki Fransız menfaatlerinin korunması.

— İspanya meselesi.

Bu meselelerin hallinden sonra Romaya Fransa tarafından eski Başvekil Flandenin elçi gönderileceği ümid olunmaktadır.

İmza merasimi nasıl oldu?

İngiliz - İtalyan anlaşmasının imza merasimi, dün akşam saat 18,30 da Kigi sarayında icra olunmuştur.

Anlaşmayı İtalya namına Hariciye Nazırı Kont Ciano ve İngiltere namına da Roma sefiri Lord Pört imzalamışlardır.

Anlaşmanın esasları

İki hükûmet, aralarındaki münasebetleri sağlam ve devamlı bir esasa istinad ettirmek ve umumî sulh ve emniyet davasına hizmet etmek arzurile bu protokolu hazırladıklarını beyan etmektedir. Protokola 8 vesika da merbuttur.

İki hükûmet tarafından tesbit olunacak tarihlerde meriyete girecek olan bu vesikalar, sırasile, Akdeniz hakkındaki deklarasyon, askerî malûmat teatisi hakkında anlaşma, yakınşarkta muayyen topraklar üzerinde itilâf, Tsana gölü mıntakasında İngiliz menfaatleri hakkında İtalyan teminatını teeyyid eden deklarasyonlarla şark İtalyan Afrikasında din hürriyeti ve İngiliz dinî teşekküllerine yapılacak muamele ve Süveyş kanalında sulh ve harb zamanlarında bütün devletlere geçiş serbestiliğini garanti eden 1888 tarihli kanal mukavelesinin hükümlerine riayet edileceğini mübeyyin diğer iki deklarasyonu ihtiva etmektedir.

Mısırı alâkadar eden vesikalar da imzalandı

Bu anlaşmanın imzasından sonra ayrıca İtalya ile Mısırı alâkadar eden meseleler hakkında ve şarkî Afrikada dostluk münasebetına dair vesikalar da iki hükûmet arasında imzalanmıştır.

Berlin 17 (A.A.) — İtalyan - İngiliz anlaşmasının, Roma - Berlin mihverine istinad eden İtalyan Hariciye siyasetinde hiçbir değişiklik yapmıyacağına dair faşist gazetelerin teminatını Berlin matbuatı tebarüz etirmektedir.

Fransız Başvekili

Londra 17 (Son Telgraf) — Fransız Başvekili Daladiye refakatinde Hariciye Vekili Bone olduğu halde ayın 22 sinde Londraya gelecekler dir.

Fransız - İtalyan anlaşmasile umumî Avrupa siyaseti ve Almanyanın vaziyeti bu ziyaret esnasında iki devlet arasında tamamile takarrür ettirilecektir.

. İtalyan gazetelerinin neşriyatı .

Roma 17 (A.A.) — İtalyan gazeteleri, İngiliz - İtalyan müzakerelerinin neticelenmesi dolayısile şevk ve neş'e içindedir. Ve bu müzakereleri İtalyan diplomasisinin bir muvaffakiyeti addetmektedir.

Messajero, diyor ki:

« — Muadelet fikri, faşist İtalyanın İmparatorluk satvetinin en geniş bir surette tanınması demektir. Muadelet, Habeşistan sefaretinin ve Mussolini'nin basiretli siyasetinin zarurî bir neticesidir.

Yakınşarka müteallik olan itilâflar, İngiliz - İtalyan münasebatında en mühim kısımdır. Bu itilâflar, iki devletin menfaatleri arasındaki ayniyeti göstermektedir.

.. Alman gazetelerinin neşriyatı ..

Berlin 16 (A.A.) — Alman gazeteleri, İtalyan - İngiliz itilâf hakkında müsaid mütalealar serdetmekte ve bu itilâfın M. Çemberlayn ile M. Mussolini'nin realist zihniyetlerini göstermekte olduğunu ilâve eylemektedirler. Bu gazeteler, bu itilâfnamenin akdi hususunun iki taraflı müzakereler usulünün kıymetini isbat etmekte olduğunu yazıyorlar. Ayni gazeteler, Roma - Berlin misakının bu yüzden sarsılmamış olduğunu ilân etmektedirler.

Doyçe Algemayne Çaytung, diyor ki:

«— M. Mussolini, İmparatorluk siyasetinde büyük bir muvaffakiyet kazanmştır. M. Çemberlayn, Avrupanın almış olduğu yeni istikametin İngiliz İmparatorluğu için tehlikeli olduğuna kail değildir.

na kail değildir İngiliz Başvekili, silâhlanma işine hararetle devam etmekle beraber diplomasî usullerini takibden feragat etmemektedir.

Bu gazete, İngiliz - İtalyan itilâfının sol cenah mensunblarının muhalefetine rağme npek yakında İngilterede mergubiye tkazanacağı fikrindedir.

Lokal Anz Yker gazetesinden:

« İtilâf, bütün Avrupa için bir paskalye hediyesidir. İki taraf arasında doğrudan doğruya temas yapılması usulü, muvaffakiyete is'al eden yegâne usuldür.»

Çinin zaferi Japonları darda bırakıyor

Paris 17 (A.A.) — Çinin son askerî muvaffakiyetleri hakkında başmakalesinde tefsirlerde bulunan Temps gazetesi, vaziyetin şimdi İngilterenin teşebbüs etmek üzere bulunduğu tavassuta müsaid olduğunu tahmin etmekte ve General Çiang'ın Çin kuvvetlerini toplıyarak bunlarla yalnız çete harbi yapmağa değil, ayni zamanda taarruza geçmeğe muktedir muntazam kıt'alar halinde bir kaç milyon kişilik ordular vücude getirmeğe muvaffak olduğunu kaydetmektedir.

Temps gazetesi diyor ki:

«Dokuz aydanberi ilk defa olarak Çinliler hakikî ehemmiyeti haiz muvaffakiyetler elde etmişlerdir. Bunun şerefi bilâtereddüd yalnız ordularını grup halinde toplamakla kalmayıp bunları nisbeten kuvvetli vasıtalarla teçhiz eden Şanghay Çek'in şahsî teşebbüsüne racidir.

Çinlilerin Hongkov tarikile iaşe edildikleri zannedilmektedir. Diğer cihetten Çinlilerin büyük bir faaliyet göstermeğe muktedir hava kuvvetlerine malik olmalarında Sovyetler geniş mikyasta âmil olmuşlardır.»

Temps, şunları ilâve etmektedir:

« Bu hâdiselerden Japon teşebbüsünün tehlikeye girdiği mânası çıkarılmamalıdır. Fakat Japonlar büyük güçlüklerle karşılaşmakta ve mücadele daha çok devam etmek tehlikesini göstermektedir.

Mekteblere 10 e Yakın meccanî Talebe alınacak

(Birinci sahifeden devam)

seseleri, fabrikaları kurulan memleketimizin; yüksek tahsil görmüş münevver genclerle, mütehassıs elemanlara ve muhtelif san'at şubesine mensup genc san'atkârlara olan ihtiyacı her yıl bir kat daha artmaktadır.

Bu büyük ihtiyacı evvelden önlemek ve icab eden tedbirleri almak için harekete geçen Maarif Vekâleti; bu cümleden olmak üzere; serbest surette tahsil gören talebeleden maada; hükûmet malı olarak yetiştirildikten sonra gene hükûmet emrinde muayyen zamanlarla mecburî hizmete tâbi tutulacak genclerin adedini arttırmağı kararlaştırmıştır.

Bu maksadla; ders senesi başlangıcında muhtelif ihtisas mekteblerimiz için her seneki mutad addedden çok fazla meccanî talebe alınacaktır. Tesbit edilen son rakamlara göre; bu yıl muhtelif mekteblerimize, 10 bine yakın meccanî talebe alınacaktır.

Ve bu rakam; her sene 200 fazlalaştırılacaktır. Bu sene Yüksek Muallim mektebine geçen seneden 40 fazlasile 170, Gazi Öğretmen mektebine 30 fazlasile 250, San'at mekteblerine 100 fazlasile 1780, Mülkiye mektebine 420, Musiki Muallim mektebine 135, İnşaat usta mektebine 220, Kız San'at mekteblerine 50, Erkek ertik mekteblerine 50 meccanî talebe kabul olunacaktır.

Ayrıca Maarif Vekâleti bu sene bütün köylülerimiz için (Hususî köy muallimleri) yetiştirilmek üzere köy muallim mektebleri açılmasını da kararlaştırmıştır.

Bu maksadla, Trakya, Mahmudiye ve Kızılçulluda 3 Köy muallim mektebi açılacaktır. Bu 3 mektebe 600 genc alınacak ve bunlar da tıpkı diğer muallim mekteblerinde olduğu gibi meccanen okuyacaklardır.

Köy Muallim mekteblerinin sayısı, her yıl artırılacak, her sene lâakal 1000 tane Köy muallimi yetiştirilecektir.

Bu suretle yakın senelerde memleketimizde muallimsiz ve mektebsiz hiçbir köy bırakılmıyacaktır.

Yalnız bu sene yeni teşkil olunan bu Köy muallim mekteblerinin tam kadro ile tedrisata başlıyabilmeleri için; Muallim mekteblerine alınacak meccanî talebelerin adedi; biraz daraltılmıştır.

Bu yıl tekmil Muallim mekteblerine yalnız 2100 talebe alınması kararlaştırılmıştır ki bu rakam; geçen seneden 200 eksiktir.

Gene bu sene Yüksek Ziraat Enstitülerine 820, Ankara Hukuk Fakültesine 180, meccanî talebe alınacaktır.

Şehrimizdeki Yüksek Mühendis mektebi ile Teknik okula alınacak meccanî talebelerin adedi de bugünlerde kararlaştırılacaktır.

Bu mektebin meccanî talebeleri hariç olmak üzere - yukarıya yazdığımız - sivil mekteblere alınacak meccanî talebelerin yekûnu 8415 tir.

Henüz meccanî talebe adedi tesbit olunmıyan mekteblere alınacakların yekûnu buna ilâve edilmek suretile 938 ders yılı başlangıcında; hükûmet hesabına yetiştirilecek olan bu talebelerin umum yekûnu 10 bine baliğ olmaktadır. Bu miktarın fazlalığı; geçen seneye nazaran 2000 e yaklaşmaktadır ve bu fazlalık her sene arttırılacağı gibi, bu yıl Avrupadaki muhtelif san'at ve İhtisas mekteblerine de geçen seneden daha fazla talebe gönderilecektir.

Kızılay Kongresi Ay sonunda

Ankara 17 (Telefonla) — Hilâliahmer umumî kongresi 30 nisanda Ankarada merkez umumî binasında toplanacak ve Hilâliahmerin yeni sene faaliyet raporunu ve bütçesini tetkik eyliyecektir.

Hilâliahmerin bu senelik varidatı 900 bin küsur lira olarak tahmin edilmiş olup tahakkukatın bu nikterı geçeceği kuvvetle muhtemeldir.

Meşhur dolandırıcı kadın yene sahnede

(Birinci sahifeden devam)

gözliyen Zehra, dükkânda Salihin karısı yalnız bulunduğu esnada müşteri gibi içeri girmiş; bir kilo bisküvi, o kadar da fondan alacağını söylemiş; ve bunların hazırlanmasını beklemek üzere tezgâhın yanında durmuştur.

Yağlı müşterinin istediklerini hazırlıyan kadıncağız biraz sonra tezgâhın üstünde duran ve içerisinde 25 lira ile bir altın saat bulunan çantasının yerinde yeller estiğini görmüş, hemen polise koşmuştur.

Polis, kadıncağıza sabıkalı kadırımcıların resimlerini gösterirken Zehrayı resminden tanımış ve müşteri sıfatile dükkânına gelen kadının bu olduğunu söylemiştir. Biraz sonra polis tarafından yakalanan Zehra, Emniyet Direktörlüğüne getirilmiş, ve tahkikata başlanmıştır.

Zehra, suçunu itiraf etmiş, yapılan evrakile beraber meşhud suçlar mahkemesine gönderilmiştir.

Karadenizde Müthiş bir Fırtına başladı

Vapurlar Büyükdere önünde bekliyorlar

3 gündenberi şehrimizde hava kapalı ve yağmurlu, çok rüzgârlı geçmektedir. Havanın bu fenalığile beraber ayni zamanda Karadenizde de müthiş bir fırtına başlamıştır.

Bu sebeble, Karadenize çıkacak olan vapurlar Büyükdere önlerinde beklemektedirler.

Denizyolları idaresinin Cumhuriyet ve Bursa vapurları da dün Karadenizde fırtınaya tutulmuşlarsa da şehrimize salimen gelmişlerdir.

Eknomi Konseyinin Mesaisi

Balkan Antantı Ekonomi Konseyinin bu devre mesaisini gösteren dünkü tebliğ; alâkadar mehafilde çok büyük bir memnuniyet ve alâka ile karşılanmıştır.

Balkan Demiryolları ve Deniz yollarının müşterek hareket etmeleri hakkındaki karar bilhassa ihracatçıları çok sevindirmiştir.

Diğer taraftan Balkan sularında ucuz turistik seferler tertib olunması ve Balkanlıların bu suretle yerlerini tanımaları hakkında konseyde verilen kararın hemen tatbikına başlanılması kararlaştırılmıştır.

Sofyada Elçiliğimizde İki ziyafei

Sofyadaki elçiliğimizde Başvekil şerefine bir ziyafet verilmiştir.

Bu ziyafette saray erkânı, bazı nazırlar ve ecnebi sefirler de hazır bulunmuşlardır.

Ayrıca dün de Sofya sefaretha - nemizde gene 300 kişilik bir çay ziyafeti verilmiştir.

Bu ziyafette de, sefirler, hükûmet erkânı ve yerli, ecnebi bir çok halk iştirak etmiştir.

Musevilerle Alış veriş

Namussuzluk Sayılıyor

Berlin 17 (A.A.) — Zelle şehrinin ziraat mahkemesi şu kararı vermiştir:

« Yahudilerle alışveriş eden bir köylü namusa mugayir bir harekette bulunmuş olur.»

★ Belediyenin Anadoluda getirtmesini kararlaştırdığı hayvanlardan 500 ü dün gelmiştir .

TANİA

Fransanın esrarengiz kadını

(5 inci sahifemizden devam)

ğum, bunları istihbarat işinde kullandığım söyleniyor. Evet, ecnebî talebeler arasında kız ve erkek bir çok dostlarım var. Bunların her biri bir yabancı devlet tebaasındandır. Bunlarla dost olmak cinayet mi?...

«Benim gibi casuslukla itham olunarak tevkif edilen İranlı Amirian'la arkadaş olmak kabahat mi?...

— Hayır! Fakat isminizi değiştirmeniz...

— Doğru... Fakat, casus olmadığıma kanaat getirmeniz için size her şeyi açıkça söylemem lâzım...

Fakülteye devam ettiğim sıralarda birçok talebelerle tanıştım. Bunlar benim için arkadaştan başka bir şey değildi. Bunların arasında, İranlı bir talebe vardı: Amirian... Hukuk tahsil ediyordu. Yakışıklı, terbiyeli bir gençti. Tamam üç sene bana kur yaptı.

«Bir gün metresi olmamı teklif etti. Red cevabı verdim. Bozuldu.

«İşte o zaman beni, kendine celp etmek için bir hile düşündü.

O bana yüksek bir hayat yaşatacağını, çok parası olduğunu söyledi. Sonra, mahremane, yabancı bir devlet hesabına casusluk ettiğini, çok paralar aldığını ilâve etti. Beraber çalışmak teklifinde bulundu. Henüz on sekiz yaşında idim. Amirianın bu teklifi gururumu okşaşadı. Demek bana ehemmiyet veriyordu. Bir kahraman olabilecek kabiliyet görüyordu. Güldüm ve: Peki, dedim. Evvelâ ismimi değiştirelim: Tatanya diyelim, olmaz mı?

«Dedim. Amirian zengindi. Benden para isteyen bazı arkadaşlarımı kendisine gönderiyordum. İhtimal onlardan birine de, alay için gevezelikte bulundu. Ve hiç şüphesiz, bunlardan birisi, beni Toluzdaki ikinci istihbarat bürosuna haber verdi.

«Bir aralık Amirian beni Nise götürmek istedi. Orada zengin bir yabancının mahremiyetine girecek, bazı sırları öğrenecektim. Bunun için bana çok para verecekti.

«Tabiî kabul etmedim ve gitmedim.. 1935 de, Amiriani Pariste gördüm. Bir arkadaş gibi konuştuk. Aramızda casusluğa dair bir söz geçmedi.

— Parise bilhassa kendisinden talimat almak için gittiğiniz söyleniyor..

— Hayır, yalan bu!... Ben evli bir kadınım. Parise gittiğim doğru. Fakat bu, hamile bulunan hemşiremi ziyaret içindi. Başka bir maksatla değil. Beni bir iftira üzerine tevkif ettiler. Emin olunuz bana... Ben, hakkımda ne söylenirse söylensin razıyım, fakat casus denilmesine aslâ...»

Genç kadından müsaade alırken bir fotografını çekmek istedik. Mösyö Talbot mümanaat etti:

— Olmaz, dedi. Kızımın fotografının gazetelerde çıkmasını istemem, mâzur görünüz...

Buna rağmen bizim kurnaz fotografçı bir aralık genç kadının resmini çekivermişti.

İranlı talebenin pansiyonunda

Ayni cürümle maznun, İranlı talebe Amirianın ikamet ettiği pansiyonun sahibi madam Galtiye:

— Çok ciddî, çok çalışkan ve sevimli bir delikanlı idi. 1932 haziranından, 1935 mayısına kadar burada oturdu. Her ay, İran sefaretinden 1200 frank alıyordu. Geceleri, arasıra sinemaya, tiyatroya gidiyordu. İsfahandan bir çok mektuplar alıyordu. Casusluk etmesine şaştık, kaldık..

İşte bu esrarlı vak'anın kahramanları hakkında öğrendiklerimiz.. Mesele kapandı mı?

Bazıları: Evet...

Bazıları da: Hayır! Daha sonu var... Diyorlar. Tabiî bunu da pek yakında öğrenir, sayın okuyucularımıza haber veririz.

SPOR

Viyana takımı niçin 1-3 galib geldi

Taksim stadyumunu heyecan veren dünkü maçtan intibalar

İki maç yapmak üzere şehrimize gelen Avusturyanın Först Viyana tikımı ilk maçını dün taksim stadyomunda yaptı. Havanın yağmurlu olmasına rağmen sahaya beş altı bin kişi toplanmıştı.

Sahaya evvelâ misafirler, düz beyaz fanilâ ve göğüslerinde de mavi çizgi bulunuyor... Biraz sonra da İstanbul takımı çıktı. Takımlar şöyle idi:

Viyana:

Havliçek - Cchhaus, Rainer - Kadner, Hoffman, Machu - Molzer, Fişer, Geşvaydel, Bayrb, Mandl.

İstanbul takımı:

Cihad - Reşad, Salim - M. Reşad, Muhterem, Fikret - Necdet, Niyazi, Melih, Haşim, Rebiî.

Hakem: Ahmed Adem, yan hakemleri Adnan Akın, Tarık...

Oyun, muhtelit takımın sondan, seri bir hücumiyle başladı. Fakat bu hücum meşhur Avusturya müdafaasında kırılarak iade edildi. Viyana takımı bilhassa Fişer vasıtasiyle İstanbul için çok korkulu anlar yaşatıyorlardı. M. Reşaddan yerinde bir pas alan Necdet topu Viyana kalesinin önüne kadar sürü... Ve güzel bir orta yaptı. Topa hamlı bir çıkış yapan Viyana kalecisinin boş bıraktığı kaleye Rebiî kafa ile ilk golü yaptı. Bu gol, İstanbul takımını canlandıracağı yerde bilâkis öldürdü. Takımın ne yaptığı belli değildi. Bu golle beraber Viyanahlar canlandılar... Ki Şvaydel vasıtasiyle hücuma geçtiler... Yirminci dakikada İstanbul kalesi mühim bir tehlike atlattı. Fişerden yerinde bir pas alan Geşvaydel uzaktan bir sıkı şütle beraberliği temin etti... Bu gol, takım üzerinde müthiş bir aksi tesir yaptı. Tıpkı mahalle aralarında oynıyan çocuklar gibi neye vurduklarını, ne yaptıklarını bilmiyorlardı. 25 inci dakikada Cihad, Boyrb'ın ayaklarına yatarak muhakkak bir gol kurtardı. Bu gün takımda Salim olmamış olsaydı, her halde gol adedleri daha çoğalacaktı. Buna mukabil forda da Haşim ile Melih, ayaklarına düşen bütün fırsatları öldürmekte, sanki birbirlerile inad ediyorlardı. 35 inci dakikada Bayrb, Cihadın bir hatâsından istifade ederek ikinci golü yaptı.

Bu golden sonra takımın insicamı artık kalmadı. Fikretin ve Necdetin bütün çalışmaları boşa gidiyordu.

Çok geçmeden Viyanalılar devreyi 1—2 galib bitirdiler...

İkinci devre:

İkinci devreye çıkıldığı zaman Rebiî takımdan çıkmış, yerine Yusuf girmiş, Fikret de sol açığa geçmişti.

Rüzgârı arkaya alan muhtelit gol adedlerini çoğaltacakları zannedildi. Halbuki Rebiinin takımdan çıkması, takımın bütün kuvvetini fıra indirmişti. Viyanalılar daha ağır basıyorlar.. Fişer ve Geşvaydel in İstanbulun kalesi önlerinden geçirildikları yok... 10 uncu dakikada Viyanalılar sağ açıkları vasıtasile İstanbul kalesi önlerine kadar inerler... Mandlın çektiği şüt bir kale yukarıdan dışarıya çıktı... Şimdi İstanbul takımı Fikret vasıtasiyle hücuma geçmek istiyor. Fakat üç oyuncu tarafından demarke edildiği için netice yok... 20 nci dakikada Malzer, geriden aldığı topu sürüyor. Yusufu atlatarak ortalıyor. Avusturyanın en meşhur oyuncusu olan Geşvaydelin ayaklarına düşen top sol köşeyi buluyor. Cihad bunu atacak kornerle kurtara biliyor. Korner, fakat bir netice yok. Bu gün takımda bilhassa Salim çok iyi oynuyor. 30 uncu dakikada İstanbul kalesi önlerinde bir karışıklık oldu. Hoffman üçüncü golü de yapınca büsbütün değişti. Muhterem, Yusuf geride hiç muvaffak olamıyorlar. Yalnız topun peşinden koşmaktan başka bir iş yapamıyorlardı... Melih bir aralık kaleci ile karşılaştığı halde bir türlü gol yapamadı. İkinci bir fırsatı da Haşim kaçırdı. Bir sonra oyun, 1—3 Viyanalıların galebesiyle bitti...

Nasıl oynadılar?

Bizim takımda Fikret, Necdet, Salimden başkası hiç muvaffa olamadılar...

Bilhassa Melih, Haşim hücum hattından önlerine gelen bütün fırsatları kaçırmakta sanki birbirleriyle yarış ettiler...

Muhterem, Yusuf da onlardan aşağı değildi. Viyanalılar ise, gayet güzel oynadılar.

Millî güreş takımımız

Millî güreş takımımız, Estünyede yapılacak olan Avrupa birinciliklerine iştirak etmek üzere dün Romanya tarikiyle Estünye'ye hareket etmiştir.

Filistinde ingilizlerle Arablar arasında muharebe sürüyor

(Birinci sayfadan devam)

dır.

Kudüs 17 (Son Telgraf) — Filistinin her tarafında örfî idare devam etmektedir. Sabah saat beşten evvel akşam saat altıdan sonra sokağa çıkmak yasaktır.

Kudüs 17 (Son Telgraf) — Akkâya merbut Menşiyye köyüne 1750 İngiliz lirası nakid para cezası konmuştur.

Akkâ 17 (Hususî muhabirimizden) — Hamata ismindeki Yahudi kolonisine dün gece bir Arab çetesi tarafından taarruz edilmiş ve asker-rî kuvvetlerin yetişmesi üzerine çete firar etmiştir.

Dolmabahçede Bir ceset Bulundu

Dolmabahçe camisinin iç halâları önünde bir cesed bulunduğu zabıtaya haber verilmiş, polis vak'a mahalline gelerek tahkikata başlamıştır.

Tahkikat neticesinde bu cesedin 65 yaşlarında Mustafa isminde işsiz bir adama aid olduğu anlaşılmış. Adlî tabib tarafından yapılan muayenesinde de hastalıktan öldüğü tesbit edilmiş, cesed otopsi yapılmak üzere morga kaldırılmıştır.

★ Ada çamlarına ârız olan hastalıklarla esaslı şekilde mücadele olunması kararlaştırılmıştır.

Balatta iki Kaza oldu

Dün şehrimizde iki kaza olmuştur. Bunlardan biri Anadoluhisarında halat fabrikasında çalışan Zile Hasan Gül, fabrikada çalıştığı esnada sol elinin parmaklarını makineye kaptırmbış, tedavi için hastaneye kaldırılmıştır.

İkinci defa da Balatta vapur iskelesi civarındaki nalça fabrikasında olmuş, burada meydancılık yapan işçilerden 14 yaşlarında Müştak ismindeki çocuk tıraş makinelerini bağlarken sağelinin parmaklarını makineye kaptırmıştır. Ağır surette yaralanan çocuk tedavi için derhal Musevî hastanesine kaldırılmış, kaza hakkında zabıtaca tahkikata başlanmıştır.

MALUMAT VESİKA VE RESİM VEREN: Komodor Ramiz, Sevkiyat kumandanı Şükrü Pala, Donanma başkâtibi İhsan ve gizli vesikalar..

No. 49

Yazan: Rahmi Yağız

Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur.

Mesudiye de tıpkı Barbaros gibi batmıştı!

Osmanlı donanmasını ele alan Amiral daha ilk günde kara bir akibetin yolunu tutmuştu!

Süvariye göre Barbarosun batış felâketine sebeb olanlar bunlardı... Gemi, dahailk yarayı alır almaz baştan kara edilseydi, bu felâket önlenmiş olur, gemi batmaz, mürettebat da burnu kanamadan selâmete çıkarlardı.

Fakat, yersiz bir inadla kararında ısrar eden, Boğaz istikametine ilerleyişi emir ile bu felâkete sebeb olan kumandan Arif beyin bu hareketi, işte malûm neticeyi vermişti: Barbaros batmış, yüzlerce Türk denizcisi, yok yere ziyan olmuştu...

Sebebsiz ısrarların, yersiz inadların, harb gibi bilhassa deniz harbi gibi çok hususî bir çerçeve içinde cereyan eden ve sonu hayata mal olan hâdiselerde ne mühim zararlara yol açtığını tarih, pek âlâ anlatır... Zaten o kadar uzağa gitmeğe de lüzum yoktu. Daha nisyan aylarının hududuna girmemiş, tap taze, apaçık bir hâdise göz önüned duruyordu.

Mes'udiye'nin batışı!

O da tıpkı böyle, bir ısrarın, bir fikir teferrüdü davasının kurbanı değil miydi?

Mes'udiyenin batışı daha çok acı bir sahne canlandırırdı gözlerde... Hâlâ bu taze yaranın acısını kalblerinde yaşatan nice aile vardı ve... Osmanlı bahriyesi Umumî harbin ilk kurbanı diye kaydettiği Mes'udiyenin batmasında, batırılmasında da böyle yersiz bir inada kapılarak zavallı gemiyi boşuna harcamıştı...

Mes'udiyenin batışı, çok daha yürekler acısı bir haldi:

Alman zabitlerinin eline geçen Osmanlı donanması, daha amiral Şoson Karadenizde Rus amirali (Kolçak) a Yavuzun salvolarını tevcih ettiği sıralardaydı... Nezarette umumî harbe katışıldığı takdirde Akdeniz boğazlarının kapanma taktiği şöyle kararlaştırılmıştı:

Her iki boğazı da mayn tarlaları, lâğım hatlariyle geçilmez bir hale sokmak, sahil tabiyelerinin, uzun menzilli toplariyle bu geçilmez mıntakayı bir de hâkim topçu ateşi altında bulundurmak, bu mıntakalara memur edilen 10 uncu kolordu kıtaatını esaslı tahkimatla yerleştirmek! Osmanlı donanmasını, büyük kısmiyle Büyükdere önlerinde merkezî vaziyette ve... her zorlanacak noktaya karşı sür'atle yetişecek hazır bir halde el altında tutmak; fırsat buldukça Karadenize açılacak filo ile Rus sahil şehirlerini bombardıman etmek.

Fakat, Kasımpaşadaki divanhanede bu tertibatın kararını alan mütehassıs heyet arasında pratik malûmatı ve inadiyle meşhur bulunan amiral (Ozidom) ile Yavuz süvarisi miralay Akkerman, buna bir de takviye fikri eklemişlerdi ki:

O takviye fikri de şu idi:

Osmanlı donanması içinde heybetiyle kabarmış bir hindiyi andıran ve duba olmaktan başka bir şeye yaramaz farzedilen Mes'udiyeyi Akdeniz boğazna göndermek: Orada bu demir zırhlı tekneye yüzer kale vazifesi gördürmek.

Bu fikir, bidayette, harb meclisinde gülünç görülmüş fakat Ozidomla birlikte bir müdafaa avukatı talâkatiyle bu hareketin esbabı mucibesini sayan Akkermanın yardımiyle sonraları ciddiye alınmış, ve nihayet kabul edilerek tatbik emri verilmişti.

Amiral Ozidom en kuvvetli sebeb olarak şunu ileri sürmüştü:

«— Birbiri ardına ve muhtelif zamanlarda yapılacak itilâf devletleri donanmasının forseleri karşısında kara topları ve deniz lâğımları kâfi durdurucu vasıtalardır. Yalnız, ileride çok haklı birer deniz silâhı halini alacağına şüphe edilmiyen tahtelbahirler meselesi ne olacak?

İşte, bu çok mühim nokta daima göz önünde bulundurulmalıdır. Boğazlarda şimdilik yaptığımız tahkimat ve aldığımız tertibat deniz yolunu kapatmak noktasından mühimdir. Fakat. hava ile denizaltı yollarını düşünmek bu iki yolda en geçilmez sayılan mevkiler için bile kapatılması güç iki tarik olduğunu tabiî inkâr edemeyiz.

Boğazı deniz altından geçecek vasıtalar kendilerini önliyecek böyle sabih bir kale karşısında kalmazlarsa kolayca iç denizlere girebilirler.. ki, o halde bütün uğraşmamız, bu tahkimat, bu tedbirler iflâs etmiş sayılır.

Buna karşı yapacağımız tek şey, ilk ve son tedbir budur. Mes'udiye esasen deniz saffı harbına girerek kabiliyette değil, donanmayı takip edecek kadar bile sür'ate malik değildir. Ondan bu şekilde bir istifade temin etmekten başka bizim için yapılacak bir şey yoktur. Binaenaleyh Mes'udiye Çanakkale önünde boğazın en dar noktasında daimî bir tarassud vazifesiyle birlikte tahtelbahirlerin geçmek mecburiyetinde bulundukları yolun da üzerinde durursa o zaman korktuğumuz, çekindiğimiz düşündürücü vaziyette önlenmiş sayılabilir. Nazır paşa hazretlerinden ricam şudur ki bir an evvel ısdar edecekleri bir emirle bu vatan müdafaası bakımından çok ehemmiyetli olan keyfiyetini tamamlatsınlar; boğazı sed işini bir ayak evvel bitirmiş olalım.»

Ozidomun sözleri hayli münakaşayı mucip olmuştu. Olmuştu amma:

— Haydi canım; Mes'udiye eğer kışlalık edecekse, onu mürettebatiyle birlikte ateş altına atmak; ve.. İngiliz donanmasının uzun menzilli toplarına hedef haline sokmakta neye acele ediyoruz! Bırakın, halicin yosunlu sularında o, bu hizmeti fazlasiyle görebilir!

Diyenlerin yaya kaldıkları çekişmelerden sonra Ozidom bahsi kazanmış Mes'udiyeyi Boğaz ağzında tarassud ve karakol hizmetleriyle tavzif ettirerek boğaza göndertmiş, Çanakkale önlerine ilk seyyar kale olarak diktirmişti.

Ve... Amiral Ozidomun bu fikri kabul ve tatbik edildikten tam altı hafta sonra Mes'udiye b 7 markalı İngiliz tahtelbahirinin bir torpili ile olduğu yerde denizin dibini boyladı:

Mes'udiyenin batışı ayrı bir fâciânın tarihini teşkil eder. Yukarıda, bundan evvel yazdığım şekilde bir telgrafın geç tatbiki yüzünden Türk denizcilerine itimat caiz olmadığını ileri süren Amiral Şoson mütemadiyen Alman denizcilerinin fikirlerini kabul ve tasvip etmeği kendine yol tutmuştu. Binaenaleyh Mesudiyenin böyle sabih bir kale haline konulması için Amiral Ozidomun ısrarına başta Şoson olmak üzere Alman deniz ve karar erkânı habiyesi de zâhir olmuş ve Mes'udiye yola çıkarılmıştı.

Bu sırada 23 Teşrinievvel forsasını takip eden itilâf donanmasının diğer forseleri her gün biraz daha şiddetini arttırarak hareketlerine devam ediyorlar, e... bir türlü geçemedikleri boğaz mıntakasını kül etmeğe azmeylemiş görünüyorlardı..

Üst üste yapılan zorlamalar netice vermeyince

(Devamı var)

İngiltere Kraliçesi

(5 inci sahifemizden devam)

Düşesin çocuklardan, çocuk ruhundan bahsedişi muharrirenin hayretini mucib oldu. Kraliçe tevazula:

— Ben, dedi. tam bir anneyim. Bu sebeble bebeklerin ruhunu bilirim. Ve onları pek çok severim. Bir çocuğun açıktığını, üşüdüğünü veya her hangi bir şey arzu ettiğini anlı yabilmek için gözlerine bakmam kâfidir.

İşte bunun içindir ki İngilizler kendisine şu unvanı vermişlerdir:

«Anner ecesi!...»

KRALİÇE OLACAK KÜÇÜK KIZ

Henüz on yaşında, parlak gözlü, kumral saçlı küçük bir kız, narin omuzları üzerinde koca bir imparatorluğun ümidlerini taşıyor.

Prenses Elizabet, doğduğu günden beri halkın o derece muhabbetini, teveccühünü kazanmıştır ki hiç bir hareketi, çocukça sözleri tefsirden hâli kalmamıştır.

Dört yaşında iken neşrolunan bir eserde oyunlardan, hoşlandığı şeylerden uzun uzadıya bahsolunmuştur. İngilizler, bu küçük prensesin, kraliçe Viktoryanın mezayasına malik olduğunu, onun yerini tutacağını söylerler ve bununla iftihar ederler.

Prenses, dört yaşındanberi ata biner, spora meraklıdır. Erkek çocuklara mahsus oyunlardan ve asker talimlerinden çok hoşlanır.

Terbiye ve tahsiline bizzat annesi nezaret etmektedir. Bir çok şeyler öğretmektedir. Fakat, en ziyade hoşlandığı şey musikidır. Bir kaç sene sonra şüphesiz tarih ve iktisadiyata da ehemmiyet vermek, sırlarını öğrenmek mecburiyetinde kalacaktır

Prenses Elizabet, hali hazırda küçücük bir evin mutlak bir hükümdarıdır. Bu miniminicik ev, Gallois lilar tarafından kendisine hediye olunmuştur. Ve Gallois köylü lisanınca «Y Bwthym-Bach» yâni «minimini ev...» ismi verilmiştir.

Burada, küçük prensesler, evlerinin hizmetini kendileri görürler. Köpekleriyle eğlenirler. Bunlardan birisi Gallois cinsinden gayet zeki bir çoban köpeğidir. Yalnız bir konuşması eksiktir...

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

Akşam neşriyatı:

18,30 plâkla dans musikisi - 19,15 konferans: Prof. Salih Murad (Radyo dersleri) - 20,00 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları - 20,45 hava raporu - 20,48 Ömer Rıza tarafından arabca söylev - 21,00 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı) - 21,45 ORKESTRA - 22,15 ajans haberleri - 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları - 22,50 son haberler ve ertesi günün programı- 23,00 SON.

YARINKİ PROGRAM

Öğle neşriyatı:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla Türk musikisi, 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı, 14,00 Son.

Amelî Hayat Mektebi

(5 inci sahifeden devam)

delikanlının bütün gün hariçte bir dairede veya bir mağazada çalışmaktan başka bir meziyeti olmıyan bir kızın desti izdivacına talip olmasına nasıl ihtimal verirsin. Kendi arzusundan, zevkinden başka bir şeye tâbi olmıyan, zekâsiyle mağrur fakat bir yumurta pişirmeğe gayri muktedir; riyaziyede kuvvetli, fakat ömründe bir ütüye el sürmemiş!... İstikbali kim temin edecek?... Ya zavallı delikanlının, hanımı bir prensses gibi yaşamıya kifayet edecek serveti yok ise... Ütüsüz gömlek, yırtık çorap giymeğe ve yanmış yemekler yemeğe alışması iktiza etmez mi?... Buna her erkek katlanır mı, her erkek, bu fedekârlığı gösterir mi? Mes'ud bir aile yuvası vücuda getirebilmek için malûmat değil zevki selim ve kabiliyet ister. Malûmatı çok, fakat evinin idaresini bilmiyen bir kadın, asla kocasını mes'ud edemez. Bunu böyle bil...»

— Amma yaptın, amca... Biz, beyinsiz ve akılsız ve acemi değiliz.. Ev işlerinin ne olduğunu pek âlâ biliriz. Fakat, artık bize: İşte eviniz, burada oturacak, çalışacak, çay ve yemek hazırlıyacak, başka bir şeyle meşgul olmıyacaksınız...» denilmesine tahammül edemeyiz.

Diyordum. Fakat o, bir türlü anlamak istemiyordu. Ve: «Ben, kızları fakülteye, üniversiteye değil ameli hayat mektebine gönderilmesi fikrindeyim. Bu mektepleri devama mecburî tutmalıdır. Bu mekteplerde gömlek nasıl ütülenir, yaka nasıl kolalanır, soğanlı yahni nasıl pişirilir, dolap nasıl yerleştirilir öğrenirler. Hulâsa, sözün kısası hakiki vazifelerine hazırlanır..» Daha fazla tahammül edemedim ve gülerek bağırdım:

«Sevgili amca, tamamiyle reyinize iştirak ediyorum. Fakat, bir az mâkul ve mantıkî görüşelim. Yalnız biz genç kızları değil, genç erkekleri de ameli hayat mektebine göndermeli. Orada, hafif bir yemek nasıl hazırlandığını, karıları hastalandığı zaman bir et suyu veya kök ve saireyi kaynatarak ilâç yapmağı öğrenirler. Musluğun lâstiği nasıl değişir, kilitleri, kapının rezelerini tamir etmeği, duvarları kâğıtlamağı, mobilyeleri cilâlamağı, ilâh... öğrenirler. Zira, evin hüsnü idaresi için kadınların bazı şeyleri öğrenmeleri ne kadar lâzımsa erkeklerin lüzumunda karılarına yardım için birçok şey bilmeleri lâzım değil midir? Öyle erkekler var ki bir fincan ıhlamur hazırlamasını bile bilmez. Yumurtayı kırmak için ceviz kıracak âletine müracaat eder.

— Bravo!... Amcan ne cevap verdi, ne suretle mukabele etti?...

— Hiçbir cevap vermedi. Akılâne ve müdebbirane mükâlemeyi çevirdi. O sırada yanımızdan iki İskandinavyalı genç kız geçiyordu. Başları açıktı. Örgülü saçları omuzlarına sarkıyordu. Amcam, ağzını açtı, gözlüğünü düzeltti, dikkatle baktı, sonra bana: «Bak, dedi. Ne güzel saçları var. Her halde sizin tıraşlı enselerinizin, koyun postekisi gibi kıvırcık kısa saçlarınızın bundan daha güzel olduğunu iddia edemezsin!

Cevap verdim: «Bu sizin fikriniz, amcam. Fakat benim değil. Ben, zevkime göre saçlarımı kısa kestiririm. Siz, mademki uzun saçtan hoşlanıyorsunuz, yarından tezi yok, bırakınız saçlarınız uzasın, bir iki ay sonra da örgü yaparsınız.» Bu sözüme amcam kızdı, ve: «Senin alaycı, münekkit ve biraz da saygısız olduğunu bilirdim. Fakat, bu derece budala olduğunu zannetmezdim...» dedi.

— «İltifat buyuruyorsunuz, amcacığım. Fakat, müsaade ediniz de kinayeden maksadımı anlayamadığınızı söyliyeyim. Niçin sizin canınızı sıkacak şeylere bizi mecbur tutuyorsunuz? Baş ağrıları monopolü bize, iğne acıları bize... Bu. sizin hodbinliğinizin küçük bir misali... Mükâlememiz bu minval üzere devam etti. Ve nihayet benim, bir ev kadını olmıya istidatsız, kabiliyetsiz olduğum neticesine vardı.

— «Erkeklerin de ameli hayat mektebine devamları hakkındaki fikrine ben de iştirak ederim. Bütün anneler, erkek çocuklarını büyütürken bunları düşünmelidir. Fakat, şunu unutmıyalım ki ailenin ruhu kadındır. 15 inci asrın ahlâk âlimlerinden (Pierre de Gras) (Jardin des Nobles) adlı eserinde evli bir kadını şu suretle tasvir ediyor: «Kadın, buğdayı, unu, mayayı, ekmeği ve içilecek şeyleri idare etmeyi düşünür. Sade ve zeytin yağlarını, tavukları muhafaza eder. Çamaşırla, yünle meşgul olur. Böceklerden muhafaza eder. Güneşe koyar, havalandırır, yıkar, temizler, sökükleri diker, yırtıkları yamalar. Biri hastalanırsa ilâcını hazırlar, tatlı sözlerle ıstırabını unutturmıya çalışır. Şayet bu hastalanan kocası ise yemez, içmez, uyumaz, istirahati hatırına getirmez. Göz yaşları döker, ağlar, hiç kimse kendini teselli edemez. İşte hakikî ev kadını...»

Genç refikam düşünceli bir tavırla:

— Aman, bunu amcam duymasın... Hakikat şu ki bütün genç kızlar, tahsili ve mesleği ne olursa olsun buğdayı, unu idare etmek, yatakları temizlemek, güneşe koyup havalandırmak mecburiyetindedir.

Dedi. Ve tatlı bir tebessümle şunu ilâve etti:

— Bunları yapabilmek için... Sevmek kâfi...

Leylâ Gündüz

Beyoğlu Birinci sulh hukuk hâkimliğinden:

İstanbul Belediyesinin evvelce Beyoğlunda Mustafa Çelebi mahallesinde 21 numaralı hanede mukim iken hâlen ikametgâhı meçhul bulunan yani Mısrlıoğlu zevcesi Divinisya aleyhine açtığı alacak davasının yapılan muhakemesi sonunda: Seksen yedi buçuk liranın 15/2/937 gününden itibaren yüzde beş faiz ve yüzde yedi buçuk ücreti vekâletle müddeaaleyhten alınarak davacıya verilmesine gıyaben kabili temyiz olmak üzere 24/2/938 tarihinde karar verilmiş olduğundan işbu hülâsai hüküm tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

(6967)

HİKÂYE

Soyadı alırken

(4 üncü sahifeden devam)

sabah, uyandığım zaman Zeynebi yanımda bulamadım.

Altı yaşındaki Ayşemiz boynunu bükmüş uyuyordu.

Baktım... Damın kapısı açık. Köpek tâ uzaklardan havlayarak geliyor.

Ne yapacağımı bilmeden etrafıma bakarken köylüler geldiler yanıma!... Hepsi kızgındı:

— Kötü karın gelenlerin içindeki yağız delikanlının terkesinde dağa kaçtı... Nideceksin!

Dediler. Vurulmuş gibi oldum.

Kendi rızasiyle, çocuğunu, damı bırakan bir kadına ne yapılırdı ki!

— Cezasını Allahtan bulsun.. Deyip girdim dama!...

Günler geçti. Karakış gelmişti. Kızcağızım her gün -Anam nerede?- diye ağlıyordu.

Bir gün, dağların karları, suları bir bölük sel oldu evlât...

Köye bereket veren Karasu) pınarı taştı!... Bu görülmemiş bir âfet oldu köy için...

Herkes damının üstüne çıkmıştı. Birden Ayşemin sesi çınladı:

— Anam... Anamı sular götürüyor... Ve sıyrıldı kollarımdan.

Ne olduğumu bilmeden, Ayşemi suların içinde boğulmuş, sürüklenen anasının kucağında gördüm.

Deli gibi oldum. Ben de attım kendimi sulara...

Fakat büyük bir dala sarılmıştım. Kızım, boynuna dolanan ölü anasının saçlariyle yuvarlanarak o yıl verdiğimiz kurbanlarla gitti...

Mundar gitmemek için canıma kıymadım evlât...

Fakat yaşama gücüm tükenmişti. O yıl dağa çıktım. Dişimle tırnağımla en zorlu işlerde çalıştım. Tek içimdeki yarayı unutayım diye!...

On yıl evlât... On yılda yüz yıl ihtiyarladım. İçimde hep Ayşemin ve kötü anasının derdi acıyarak yalnız yaşadım dağlarda:

— Baba, dedim, senin soyadın Ezgin!.. Olsun, olmaz mı?

TİYATROLAR

Şehzadebaşı TURAN TİYATROSU

Bu gece saat 20,30 da

Sanatkâr NAŞİT ve arkadaşları Hakkı Ruşen, Eyüb Sabri birlikte Madmazel Miçe - Pençef varyetesinin iştirâkile

Gündüz: İki oyun Prensesin Aşkı piyesi 4 perde

Aşk Dilencileri: Komdei 2 perde

Gece: Köşe Kapmaca: Komedi 3 perde

ZAYİ — Müessesemize aid 55 numaralı tecrübe plâkalarının bir teki zayi olmuştur. Yenisi alınacağından zayiin hükmü kalmamıştır.

Ford otomobilleri umumî acentalığı Muhiddin Akçor

Galatada Kemankeş camii şerifi odasında mukim iken hâlen adresi meçhul bulunan imam Muhsine:

İstanbul 5 inci icra memurluğundan:

İstanbul Maliye muhakemat müdürlüğüne, Beyoğlu 3 üncü sulh hukuk mahkemesinin 926/3382 sayılı ve 26/8/926 tarihli ilâmına müsteniden borcunuz olan 75 lira ve 8 lira 95 kuruş masarifi muhakeme ki cem'an 83 lira 95 kuruşun faiz, ücreti vekâlet ve icra masraflarile tahsili talebile dairemizin 937/3908 saylı dosyasile takip talebinde bulunulmuş ve tarafınıza gönderilen icra emri arkasına mübaşiri tarafından verilen meşruhatta ikametgâhınızın meçhul bulunduğu gösterilmiş olduğundan icra emrinin 1 ay müddetle ilânen tarafınıza tebliğine karar verilmiştir. İşbu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 günü itiraz ve 10 günü ödeme müddeti olmak üzere 30 gün müddetle tebliğ makamna kaim olmak üzere ilân olunur. 937/3908

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnameleri mucibince 150.000 aded 100 lük, 50.000 aded 50 lik tuz çuvalı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 2/V/938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «2167»

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	No. sı	Nev'i	Depozito
420/427	Maçka Süleymaniye mahallesi Silâhhane caddesi	Eski: 40 Yeni: 1	Gazino	T.L. 99—

Yukarıda yeri yazılı gazino bir veya üç sene müddetle pazarlık usulile kiraya verilecektir. İhale 21 nisan 1938 perşembe günü saat ondadır. İsteklilerin yukarıda yazılı depozito akçesile birlikte bildirilen gün ve saatte bankamıza gelmeleri. (731)

Polis Romanı: 9

Onun gölgesi

Tercüme eden: **Hatice Katib**

Bu majeste de İngiliz kralıdır... İskotland Yard'ın kâğıdları zarfları üzerinde, büyük Britanya nezaretlerinde kullanılan bütün kâğıd ve zarfların üzerinde ve onlardan daha az tanılmış olan İngiliz casus teşkilâtının kâğıdları üzerinde de bu sözler yazılıdır: (Majestenin hizmetinde).

Müfettiş Durkheim, heyecanla sıçradı:

— Aman, dedi, şef, neler söylüyorsunuz... Gizli teşkilâttan bahsediyorsunuz?

Achille Bastien, bu sırada, cebinden portföyünü çıkarmıştı ve içine bir zamanlar bir tahta kurusu yuvasını tıkamış olan sarı kâğıdı itina ile yerleştirdi.

— Böyle bir kâğıdın üç ay evvel âdi bir halıcının ve bir katilin kiralamış olduğu bir odada bulunması bana hayret veriyor. Çünkü İngiliz hükûmetinin resmî devairi ile bu nevi insan arasında bir muhabere olamaz. Böyle bir muhabere yalnız ve yalnız gizli teşkilâtla olabilir...

— Zannediyor musunuz ki...

— Henüz bir şey zannetmiyorum. Kimdi, geçen gün siz miydiniz?... Birisi bana, bu meselelerden bahsederken tahkikatın içinde bazı delikler kaldı, demişti... O deliklerden biri şu tahtakurusu yuvası imiş galiba!... Ekseriya hakikat bir kuyudan çıkar diye romantik bir kanaat vardır. Bu defa hakikat, hakikaten hiç romantik olmıyan bir yerden, bir tahtakurusu yuvasından çıkacak gibi geliyor bana.

Şefiyle ayni fikirde olmıyan muavin:

— Fakat üstad, dedi, hiç bir şey bize bu kâğıdın o deliğe Abdül-Mesim tarafından konulmuş olduğunu isbat etmiyor.

— Bu kâğıdın o zamanda oraya konulduğu hakkında tam bir kanaatim vardır. Size verdiğim lisan dersiyle fazla alâkadar oldunuz da bir şey nazarı dikkatinizi celbetmedi. Kâğıdın üzerindeki tarih... Bu tarih «1 ağustos tarihiydi. Abdül - Mesin teşrinievvel bidayetinde tevkif edildi. Tevkif edilmeden evvel kaç üç ay bu odada oturmuş... Şimdi siz neticeyi bulunuz...

Achille Bastien, muavininin mahcubiyetiyle hafifçe istihza eder bir gülüşle:

— Zaten bu tarih mevcud olmasaydı bile ben, bu kâğıdın Abdül-Mesim'e aid olduğundan şüphe etmiyordum. Çünkü bu şekilde ölen bir adamın odasında böyle bir kâğıd bulunursa, cinayetin sebebini uzun uzadıya düşünmeğe hacet yoktur. Bu, açıkça, gizli teşkilâtın işidir.

Şimdiye kadar yalnız, basit hırsızlık vak'alarının tahkiki ve takibi ile meşgul olmuş bulunan Durkheim, şefinin, ağzı açık dinliyordu.

Onun söylediği son sözlere inanmıyor, bunu pek saçma buluyordu. Halbuki şefi, hiç bir zaman ona, bu kadar ciddî görünmemişti.

Gözleriyle odanın her köşe ve bucağına bakıyor, her tarafi araştırıyordu. Zihninde ne kurduğu yüzünden belliydi. Birdenbire şömineyi işaret etti.

— Şömineye mi bakalım?...

Diye soran Durkheim, onun cevabını beklemeden yere çömeldi. Ve şöminenin örtüsünü kaldırdı.

(Devamı var)

Beşikten mezara kadar sağlam ve beyaz kalan dişleri!

Diş macunu kullananlar bir çok tecrübelerden sonra neden daima

RADYOLİN

de karar kalıyorlar.

Çünkü RADYOLİN:

● Dişlerde (Küfeki-Tartre) husulüne imkân bırakmaz. Mevcut olanları da eritir.

● Dişlerin mine tabakasını çizip hırpalamadan temizler ve parlatır.

● Ağızdaki mikropları % 100 kat'iyetle öldürür.

● Diş etlerini besler, diş eti hastıklarına mâni olur. Ağız kokusunu keser.

Sizde

RADYOLİN

ile dişlerinizi sabah ve akşam her yemekten sonra muntazamen fırçalayınız.

Orman Koruma Genel Komutanlığı satınalma Komisyonundan:

1 — Orman koruma genel komutanlık kıt'aları ihtiyacı için 8736 - 13104 metre kaputluk kumaş kapalı zarf usuliyle ihalesi 29/4/938 cuma günü saat 10 Ankarada Yenişehirde komutanlık binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli beher metresi 3 lira 10 kuruş ve muvakkat teminatı 3046 lira 68 kuruştur.

3 — Şartnameler 2 lira mukabilinde satın alma komisyonundan alınabilir.

4 — İsteklilerin şartnamesinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri ilân olunur. (2007)

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınızı, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geçiriniz.

URİNAL

Vücudda toplanan asid ürik ve oksalad gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL

Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

Her metresine tahmin edilen fiyatı 630 kuruş olan 20500 metre kurşunî kaputluk kumaş kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Şartnamesi 646 kuruş bedel mukabilinde her gün M. M. Vekâleti Satınalma komisyonundan alınabilir. İlk teminatı 7707 lira 50 kuruştur. İhalesi 28/Nisan/938 Perşembe günü saat 11 de yapılacaktır. Eksiltmeye girmek istiyenlerin2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatlariyle birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Ankarada M. M. Vekâleti Satın alma komisyonuna vermeleri. «803»

«1996»

DOKTOR

Ali Rıza Sağlar

İÇ HASTLIKLARI MÜTEHASSISI

Hergün Beşiktaşta tramvay caddesindeki muayenehanesinde saat 15 den sonra hastalarını kabul eder.

Dr. Hafız Cemal

Lokman hekim

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9.5 - 12» saatleri hakikî fıkaraya mahsustur. Muayenehane ve eve telefon : 22398 - 21044.

Yavrum Oya! bugün yatıracağım para ile İş Bankasındaki hesabın 50 lirayı bulacak. Talîin varsa, haziran Keşidesinde bu paran birden 1000 lira artabilir.

Her banyodan sonra saçınız

Bu şekle girerse

BRİYANTİN PERTEV

onları düzeltmeyi temin eder.

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul Komutanlığına bağlı birliklerin Hayvanatı için 1300 dönüm çayır kiralanacaktır. Kapalı zarfla münakasası 25 Nisan 938 Pazartesi günü saat 16 da dır. Muhammen tutarı 5850 liradır. İlk teminatı 439 liradır.. Şartnamesi her gün öğleden evvel Komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplariyle 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ncü maddelerinde yazılı vesikalariyle beraber münakasa saatından en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. «1918»

Saatler birbirini takıp ediyor ve hâlâ sabahleyin taze bir kuvvetle kalkabilmek için bize lâzım olan sâkin bir uykuya bir türlü kavuşamıyoruz.

İşte burada

VALIDOL imdadımıza yetişir!

Onu bir kere tecrübe ediniz. Zararsız ve sinirleri teskin edici olan bu ilâç uykusuzluğa karşı umulmaz bir devâdır.

VALIDOL: damla, tablet ve hap halinde her eczanede bulunur.

Orman Koruma Genel Komutanlığı satınalma Komisyonundan:

1 — Orman koruma genel komutanlık kt'aları ihtiyacı için 9600 çift fotin kapalı zarf usuliyle ihalesi 29/4/938 cuma günü saat 11 de Ankarada Yenişehirde komutanlık binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 45120 lira ve muvakkat teminatı 3384 liradır.

3 — Şartnameler 2 lira 25 kuruş mukabilinde satın alma komisyonundan alınabilir.

4 — İsteklilerin şartnamesinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri ilân olunur. (2005)

Diş Doktoru

Madam

Marie Svelberger

Hastalarını çarşamba ve perşenbeden mada) her gün saat 9 dan 18 e kadar, Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 108 numaralı Lüksemburg apartmanının 7 numaralı dairesindeki hususi kabinesinde kabul edeceğini arzeyler...

Doktor - Operatör

Orhan Mahir Toros

Kulak, Boğaz, Burun hastalıkları mütehassısı

Taksim, Abdülhakhamit Caddesi Geyik Apartımanı No : 1

Her gün 15 - 19 kadar

DANS BİLMİYENLERE MÜJDE — En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden profesör Yorgoya müracaat ediniz.

Adres : Beyoğlu Tokatlıyan arkası Tepçekenler sokak No. 31, 1 ci kat.

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. (Dr. Osman Şerafettin apartmanı) No. 5. Telefon. 22555

Yeni neşriyat

(YENİ TÜRK)

Eminönü Halkevinin ayda bir çıkardığı (Yeni Türk) mecmuasının 64 üncü sayısı intişar etmiştir. Bu sayıda:

Aziz Öğanın (Resmî ruhsat ile yapılan hafriyat), Dr. Ragıp Özdemin (Dillerde Ses Cephesi), H. Namık Orkunun (Hiug nular), M. Halit Bayrının (Türk Şairleri), Zahir Sıtkı Güvenlinin Nedimde izlerap Unsurlar), Sadi Yaver Atamanın (Ulusal türkü ve oyunları), Hikmet Turhanın (İstanbul Bibliyografyası) ve gençlerin yazıları vardır.

Gençlerle münevverleri alâkadar eden yazıları toplamış bulunan bu mecmuayı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Ankara caddesinde inkilâp Kitabevinde satılmaktadır.

★

AR

Memleketimizin biricik san'at mecmuası olan «Ar» ın on beşinci nüshası zengin münderecatla çıkmıştır. Mecmuanın bu nüshasında Suud Kemal Yetkinin «Yurda dönen san'at», Ercümend Ekrem Talunun «Karagöz ve hayal perdesi», Bedri Rahminin «Yeniler ve yeni resim» başlıklı yazılarile değerli arkeologlarımızdan Remzi Oğuz Arık'ın Kusura hafriyatı hakkında değerli bir makalesi ve san'ata dair birçok değerli yazılar, resimler vardır.

★

İNSAN

Nurullah Ataç, Hilmi Ziya, Sabahattin Eyüboğlu, M. Şekip, Ağaloğlu Ahmed, Celâlettin Ezine, şair Ahmed Hamdi, Pertev Naili ve diğer muharrirlerin müşterek mesaisiyle neşredilmiye başlanmıştır.

ASİPİN

KENAN

Hakikî tabletleri soğuğa karşı ve bütün ağrılardan sizi korur.

SİHİRLİ G

Pudra renklerind inkılâp yaptı

Bu yeni ve Sihirâmiz Renkleri tecrübe ediniz.

On kadında dokuzu tenlerine uymıyan bir renkte pudra kullanırlar ve yüzleri sun'î «makiyaj görmüş» bir şekil aldıkları gibi yaşlarından fazla ihtiyarlamış görünürler. Yeni icad edilen şayanı hayret «Chromoscope» makinesi, pudra renklerinde bir inkilâb yaptığ gibi sihirli bir göz, mevcudiyetinden bile şüphe edeceğiniz nisbette pudra renkleri arasındaki ahengi ifşa etmiştir ki, bu Tokalon müessesesi kimyagerlerine bir çok tabiî renkleri esaslı bir tarzda mezçetmek imkânı vermiştir. Artık yüzünde plâkalar halinde yapışan adî pudralara nihayet

Artık; sizi yaşınızdan faz ihtiyarlamış gösteren ve y zünüzde «plakalar» halind yapışan âdi pudraları bı kınız ve bir güzellik mütehassısının dediklerini okuyunuz:

veriniz ve bugünden Tokal pudrasının sihramiz renkler tecrübe ediniz. Yüzünüzün tarafına bir renk ve diğer ta fına da başka renk bir pudra sürünüz ve cildinize hangisi da uygun geldiğini görünüz. Bu yeni pudrayı kullanarak caz sehhar ve âdeta tabiî bir güzellik temin ediniz.

BAYANLARIN NAZARI DİKKATİNE:

Satın aldığınız Tokalon kremi vazolarının büyük bir kıymeti vardır. Onları bayiinize iade ettiğinizde beheri için 5 kuruş alacak, ayni zamanda kıymettar mükâfatları bulunan Tokalon müsabakasına iştirak hakkını veren bir bilet takdim edecektir.

Orman Koruma Genel Komutanlık satınalma Komisyonundan

1 — Orman koruma genel komutanlık kıtalar ihtiyacı için 349 ilâ 52345 metre yazlık elbise kumaşı kapalı zarf usuliyle ihalesi 28/ 938 Perşembe günü saat 10 da Ankarada Yenişehirde komutanlık bi sındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 28789 lira 75 kuruş ve muvakkat temin 2159 lira 25 kuruştur.

3 — Şartnameler 1 lira 45 kuruş mukabilinde satın alma komisy nundan alınabilir.

4 — İsteklilerin şartnamesinde yazılı vesikalarla beraber tek mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona ve meleri ilân olunur. (2006)

Dr. ATIF

Muayene saatleri : (Pazardan ada her gün) Sabah 9 - 12 Akş 17 - 21 Beyoğlu, Mis sokak No Gökcek apartm. ikinci kat No : İkametgâh : Öğle 13 - 17 Ye batan Orhan Bey apartm. No. 1 Telefon : 21032.

Zührevî ve cild hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağaca karşısında No. 133 Telefon: 4359

1357 Hicrî Sefer 16	1354 Rumî Nisan 4

Yıl 1938, Ay 4, Gün 107, Kasım 16

17 Nisan: Pazar

Vakitler	Vaktî sa. d.	Ezanî sa. d.
Güneş	5 17	10 27
Öğle	12 14	5 24
İkindi	15 59	9 09
Akşam	18 51	12 00
Yatsı	20 29	1 38
İmsak	3 34	8 43

Sahip ve neşriyatı idare eden
Baş muharriri
ETEM İZZET BENİCE...
SON TELGRAF MATBAASI

mükemmel bir tetkik yaz- | neden malı alınmaz! Bu hakikî bir